

4 Kasım 2023 Cumartesi • Sayı: 160

evrensel

ekmek ve gül

/EkmekveGül

posta@ekmekvegul.net

@ekmekvegul

抖

Instagram icon

Twitter icon

/ekmekvegul

f

İÇİNDEKİLER

Kadınlar emperyalizmin ve savaşın karşısında...3	E.Ava
Umutunu kaybettiğinde bu kalabalığı hatırla.....5	Cemre Kavala
İşçi kadınların 25 Kasım mesajları.....6	Mine Çelik
Duvarlar olmayınca şiddet gün yüzüne çıktı.....6	Halime Sancak
Kız çocukları okulda değil tekstil atölyelerinde...7	Adile Doğan
Aldığım nafaka çocuğun 5 günlük masrafı bile değil.....7	Nilay Gümüş
Silah satanlar savaşı çıkarır, çocuklar ve kadınlar savaşta ölür.....8	
Kadınlar savaş değil, barış istiyor!.....8	Defne Duman
3 günlük yas yetmez!9	Seren Akkaya
Sen, ben, o birlikte kazanacağız.....9	Anacan Aldemir
Hayatımızda eksik olan 'la' notası için.....10	Filiz Gür
Güvenli kampüsü birlikte inşa edeceğiz!11	
Tutacağımız elleri arttırmak için Kadın Çalışmaları Topluluğuna.....11	Selen Sarul
'Ölmek değil okumak istiyoruz'.....12	
KİTAP.....14	
Sermaye sınıfının 12. kalkınma planı, derinleşen yoksulluk.....15	Satı Burunucu
Bir 'yaşam'a mücadelesi.....16	İlknur Haylaz
'Tenha sokaklarda çok korkuyorum'.....16	Halime Sancak
'Aslan payı eğitime' diyorlar ama yavru aslan.....17	
'Evladımın beslenme çantası boş kalınca yetersiz hissediyorum'.....17	
Bütçeden alacağımız var!.....18	Funda Sancarbarlaz
'Anne şimdi niye daha az gülüyorsun?'18	
Bir iç giyim fabrikasının gerçek yüzü.....19	
SAĞLIK.....20	
Madde bağımlılığı kadınları tedirgin ediyor.....21	Berfin Güler
İntiharların, ihmallerin üzerini örtenlerin karşısında örgütlü gücümüz olmalı.....21	Ceren Kökoğlu
FİLM.....22	
MEKTUBUMUZ VAR.....23	
Defne'den Küçükçekmece'ye kadınların mücadelesine selam.....24	Nevruz Mersin
Küçükçekmece'den umuda ses oluyoruz.....24	Neslihan Karyemez

Yoksulluğa, şiddete, savaşa karşı mücadelemiz var!

“Dünyayı alt üst etmek istiyorum
güzel çiçekler ekmek için
Gökyüzünü mavi yapmak
istiyorum
kuşların uçuşması için
Denizleri sakinleştirmek istiyorum
balıkların dans etmesi için
Senin adına özgür olmak istiyorum
Aşk için evrensel bir ittifak oluşturmak
istiyorum...”

diyor Filistinli şair Mahmut Derviş.
Yaşamak için, eşitlik için, şiddetsiz bir yaşam için müttefiklerimiz var. Sabah saat 6'da çocuğumuzun okul çantasına bir lokma koyamadan fabrikaya yol alırken, Filistin'de yine hangi hastane bombalandı, kaç çocuk soldu diye haberlere bakarken içimizi saran acı duygudaşlığımızdan. İhmallere bağlı olmuşken hayatımız, 5 saniye ile ölüm-kalım savaşı verirken, “Okumaya geldik, ölmeye değil” diye kalkan yumruklarımız öfkemizden.

Müttefiklerimiz var bizim.

Günden güne yoksullaşırken, borç altında ezilirken, bize reva görülen hayatta haklarımız gasbedilirken yılmamak birbirimizden aldığımız güçten.

Günden güne sesimiz bastırılırken, kalemimize zincir vurulurken ele avuca sığmayan isyanımız öğrendiklerimizden.

Yan yana gelişlerimiz, mücadelemiz uzun yıllara dayanır.

Müttefiklerimiz var.

Minerva, Maria-Teresa, Patria Mirabal yani namıdiger Kelebekler gibi.

Diktatör Rafael Trujillo tarafından yönetilen Dominik'ten ışık tutuyor mücadelemize Miraballar. Diktatör Trujillo'nun 31 yıl yönettiği ülkede sadece baskı ve zulüm hüküm sürmedi, diktatörlüğe karşı direniş ve mücadele de örgütlendi. Zulme baş eğmeyen Mirabal Kardeşler de bu düzeni değiştirmek için büyük baskılarla rağmen mücadeleden asla vazgeçmedi.

25 Kasım 1960'ta cezaevindeki eşlerini ziyaretten dönerken diktatörün askerleri tarafından yolları kesilen üç kız kardeş tecavüze uğrayıp vahşice katledildikten sonra bir uçurumdan atıldı. Mirabal Kardeşlerin ölümüne trafik kazası süsü verilmişti. Mirabalların ölümü ülkede diktatörlüğe karşı bir isyanın fitili de ateşledi.

Tam bir yıl sonra, 1961 yılında yükselen halk hareketi ile Trujillo diktatörlüğü yıkıldı. 1981 yılında ise Dominik'te toplanan Latin Amerika Kadın Kurultayında 25 Kasım, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Uluslararası Dayanışma Günü olarak kabul edildi.

Biz işçi ve emekçi kadınlar, bu hayatın her gün üreten bizler, dünyanın her yerinde yoksulluğa, baskıya, eşitsizliğe, savaşa, şiddete ses çıkaran biz kadınlar... Sınır tanımayan, dil tanımayan, ırk tanımayan ittifakımız var bizim.

Yoksulluğa, şiddete, savaşa karşı mücadelemiz var!

ekmek ve gül
posta@ekmekvegul.net

Kapak çizimi: Dilan Mine Ugurlu/Ekmek ve Gül, Kaynak: Mirabal Kardeşler Evi Müzesi

Günlük EVRENSEL Gazetesi'nin ücretsiz özel ekidir.
Türü: Yaygın süreli
Bülten Basın Yayın Reklamcılık Tic. Ltd. Şti.
Adına Sahibi: Kürşat Yılmaz
Genel Yayın Yönetmeni: Fatih Polat
Sorumlu Yazışları Müdürü: Görkem Kınacı

Yönetim Yeri: Mehmet Akif Ersoy Cad. Mehmet Çıbbıç İş Merkezi No: 2 K: 2 İşyeri No: 21 Şirinevler/B.Evler-İSTANBUL
Tel: (0212) 909 48 01
Faks: (0212) 654 15 04

Dağıtım: Turkuvaş Dağıtım AŞ İstanbul Baskı: Kuzey Veb Ofset San. Tic. Ltd. Şti Tayakadın Mah. Yassıören Cad. No:75/1 Arnavutköy/İstanbul Tel: 0212 682 61 62 Adana Baskı: Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Yeni Doğan Mh. 2108 Sk. No: 18/A Yüreğir/ADANA Ankara Baskı: Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Saray Osmangazi Mh. Sütçü İmam Sk. 2108 Sk. No: 33 Pursaklar/ANKARA İzmir Baskı: Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Metal İşleri San. Sit. 2. Cadde No.93 Kısıkköy, Menderes/İzmir

Kadınlar emperyalizmin ve savaşın karşısında

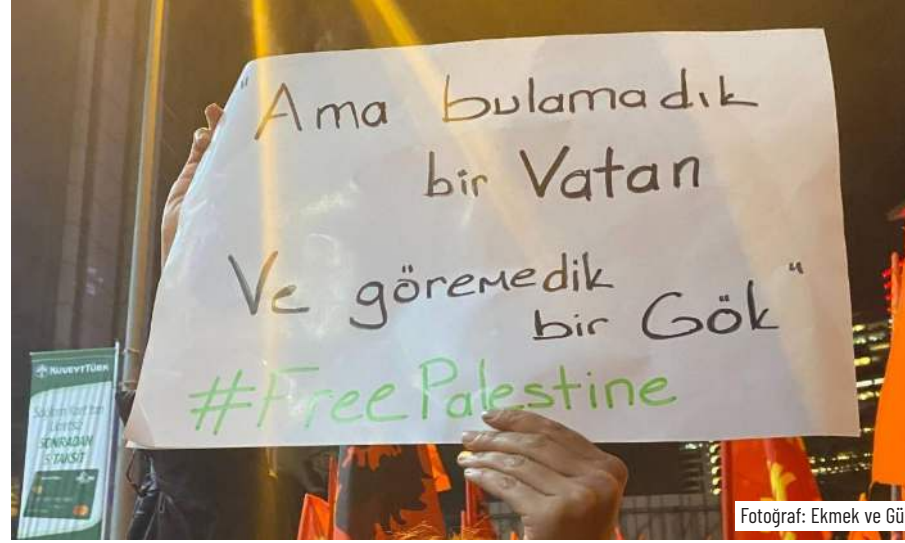
E.AVA

Bu yazıyı yazmaya başlar-ken İsrail'in Filistin'e karşı 26 gündür sürdürdüğü saldırıların boyutu ve sonucunda 8 bin 796 Filistinli öldürüldüğü basına yansıyor. Bunlardan 3 bin 648'i çocuk, 2 bin 290'ı ise kadın. Tahribatın boyutunu görmek için şöyle bir veri daha paylaşılabilir. Gazze'de bir saatte ortalama 42 bomba düşüyor, 12 bina yıkılıyor, 6'sı çocuk 15 kişi öldürülüyor ve 35 kişi yaralanıyor.

Bu rakamların katbekatı yıllardır tarihsel hafızamızda yer ediyor. İsrail'in Gazze'ye saldırısı katliamın sınır tanımadığı bir aşamaya doğru yükseldi ve günden güne yeni boyutlarını tartışır hale geldik. Gazze'de su ve elektrik yok. Hastaneler, okullar, camiler, fırınlar ve mülteci kampları bombalanıyor, kiliselere sığınmış çocuklar ve kadınlar öldürülüyor. İsrail bu yerleri hedefe alırken kimi planları da gözetiyor, fırınları bombalarken halkı aç bırakıp göçe mecbur bırakması gibi. Filistin'de sosyal yaşamı ve ihtiyaç duyulan her türlü yerleşim yerlerini yok ederek yaşanamaz hale getirirken uzun vadede de yeniden yapılaşmanın önüne geçiyor.

Gazze'de süren katliam ve Batı Şeria'da artan baskının boyutları günden güne vahimleşiyor. Kısacası Filistin'de soykırım var. Bu sürecin çok tartışılmalı olması, bir yandan da katliam devam ederken tartışmalarla yansıyan "önce Hamas saldırdı" argümanı, uzun yıllara dayanan tartışmaları perdeleme çabasının bir ürünüydü.

Hamas'ın İsrail'e karşı başlattığı saldırı sonucu çıkan görüntüler ve kadınların bedeni üzerinden kurulan "savaş ganimeti" yaklaşımı elbet kınanmalı. Ne Filistinli kadınlara ve kız çocuklarına İsrail askerlerinin yıllardır uyguladığı taciz ve tecavüzlere ne de kaçırılan İsraili kadınlara yönelik tecavüzlere sessiz kalamayız. Ki bunun kendi bile savaşların ürettiği sonuçlardan biri. Yani bu süreçlerde savaşların bir parçası haline gelen kadınların bedeni ve

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

bedenlerin ilişkilendiği "toprak ve mülkiyet" meselesi. Ancak 1948'den bu yana İsrail'in günden güne sınır tanımayan saldırılarını bir kenara bırakarak bu sürece dair bir okuma yapmak eksik olur.

YILLARA DAYANAN İSRAİL İŞGALİ

Tarihsel süreçte İsrail-Filistin meselesine bakmak gerekirse, 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında Doğu Akdeniz'de çeşitli rezervler ve emperyalist çıkarlar için Filistin hem iklimsel olarak hem konum olarak stratejikti. 1948'de İsrail devletinin kurulmasından 1 yıl önce Birleşmiş Milletler tarafından önerilen ve bölgeyi bir Yahudi devleti ve ayrı bir Filistin devleti olarak bölmeyi öngören plan daha öncelere dayanan çatışma sürecini çözmediği gibi derinleştirdi. ABD'nin İsrail'i bölge karakolu gibi şekillendirmek istemesi ve ABD'nin çıkarlarıyla çatışan diğer emperyalist ülkeler bu çatışma halini günden güne besledi. 1967 savaşıyla İsrail, Batı Şeria ve Doğu Kudüs olmak üzere işgal ettiği toprakları genişletti.

İsrail işgali ve saldırıları milyonlarca Filistinlinin topraklarından sürülmesi, on binlercesinin katledilmesine neden oldu. Birçok mülteci

kampına da saldıran İsrail bugün olduğu gibi o dönemde Filistin'de ve Lübnan'daki mülteci kamplarında binlerce kişiyi öldürdü. İşgal süreci boyunca fiziksel ve psikolojik tahribat bir yana birçok kadın mülteci kamplarında kalmaya mecbur bırakıldı veya Filistin'i terk etti. Bazı kadınlar ise mücadelesinin doğrudan bir parçası oldu.

HALKLAR VE DEVLETLER KARŞI KARŞIYA

Yıllardır süren bu keşmekeş sonucunda Filistin halkına uygulanan sistematik saldırılar dünyada halk ve devletler arasında farklı söylemleri ve tutumları ortaya koydu.

İsrail'in Filistin'e yönelik son saldırılarının ardından dünya halkları Filistin için sokağa çıktı. Türkiye'de, Fransa'da, Almanya'da, İngiltere'de, Yunanistan'da, ABD'de ve dünyanın birçok yerinde halk İsrail'e "Katliamı durdur" demek için sokağa çıktı. Fransa gibi

ülkelerde halkın ağır polis şiddetiyle baskılanması, Türkiye gibi ülkelerde ise mitinglerle, eylemlerle

lerle Filistin halkının direnişine selam gönderildi.

İsrail'de kadınların Filistin ile dayanışma sesleri yükselirken Belçika gibi bazı ülkelerde işçiler ve emekçiler "İsrail için üretim yapmıyoruz" dedi. Ancak halklar arasındaki söylemler farklı tartışmalar da yarattı. Kimi yerde Filistin için "mazlum" sıfatına sıkıştırılan indirgemeci tarifler kullanılırken kimi yerde ise Filistin'deki tarihsel mücadele hatırlatıldı. İsrail saldırılarının peyderpey devam etmesi devletler arasında farklı söylemleri ve tutum değişikliğini de ortaya serdi.

EMPERYELİST PAYLAŞIM VE İŞ BİRLİKLERİ

Bu tartışmaları sadece "İsrail ve ona yardımcı olan emperyalist ülkeler" şeklinde formüle etmemiz eksik olur. İsrail ve onun emperyalist iş birlikçileri, karşısında olan Rusya ve Çin gibi emperyalist ülkeler, onlara bağımlı kapitalist ülkelere halklara ne dayatıyor? İşte bu sorunun yanıtını bulmak için ölüm-kalım arasına sıkışmış hayatlara, Filistin'de süren işgal ve savaş sürecine geniş açıdan bakmak dünyada olup biteni de irdelememize yardımcı olabilir.

Dünyada kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu yüz yıllar boyunca kapitalizmin tekelleştiği emperyalist devletler dünyayı aralarında paylaştı. Bu paylaşım kimi krizler ve güç ilişkilerinin değişmesi sonucu değişkenlik gösterdi. Bu emperyalist ülkeler ve onlara bağımlı olan kapitalist ülkeler bugüne kadar dünyayı yeniden paylaşmak için iki kez dünyada savaşları örgütledi. Bu paylaşım ve güç dengesi uğruna milyonlar hayatını kaybetti.

Şimdi ise son birkaç yıldır Ortadoğu'da -Irak'ta, Suriye'de, Azerbaycan'da- süren savaş süreci nitekim Rusya-Ukrayna savaşının başlamasıyla Avrupa'nın göbeğine kadar çekildi. Emperyalist ülkeler bu süreçte çekişmelerini yeniden şiddetlendirerek dünyayı yeni bir savaş felaketine sürüklüyorlar.

DÜNYADA DENGELER, ŞER İTTİFAKLARI

Dünyayı yeniden paylaşmaya çalışıyorlar →

Fotoğraf: Pixabay

Fotoğraf: Pixabay

25 KASIM'A GİDERKEN BİRLİKTE MÜCADELE ACİL İHTİYAÇ

İŞTE dünyada bu tabloyla ilerliyoruz 25 Kasım'a. Bir yandan dünyada halkları sarıp sarmalayan yoksulluk, onun peşinden yükselen savaş ve eşitsizlik ve bunları doğurduğu haddi hesabı olmayan şiddet türleri. Nitekim İsrail'in Filistin'de hastane, okul ve mülteci kamplarını bombalaması gibi savaş suçları işlendi. Gözü dönmüş sermaye güçleri kendi yarattıkları eşitsiz dünyanın kurallarına bile riayet etmeyen yeni bir süreci örüyorlar. Savaşlarda kadınların yaşadığı bütün o dehşet verici olayların yanı sıra kendi ülkelerinde bu süreçlerin beslediği kapitalist düzenin bir parçası olan ataerkillik ile de mücadele etmeye çalışıyorlar.

Bu tabloda biz kadınlara düşenin ne olduğuna gelirse, gerçek bir birleşik mücadele cephesini güçlendirmek bu soruya yanıt olabilir. Nasıl mı? Yaşadığımız alandan başlayarak. Türkiye'de, "Devlet, İsrail ile yapılan bütün anlaşmaları iptal etsin. Sınır ötesi operasyonlar durdurulsun" diyerek mücadeleyi büyütme. İran'da kadınlar rejime karşı mücadele ederken bir yandan "İran rejimi elini Ortadoğu'dan çek" deyip Batı emperyalizmine yedeklenmeyerek. Fransa'da, Almanya'da, katil İsrail devletinin yanında yer alan devletlerin karşısında dikilip, işçi ve emekçilerin "İsrail için üretim yapmıyoruz" demesiyle Filistin halkının direnişinin yanında durarak.

Tüm dünyada emperyalizmin birleşik cephesi olan NATO'ya karşı ses çıkarak. "Halklar kendi geleceğine kendi karar versin" sözünü güçlendirerek. İşte bu mücadele hattı tüm dünyada biz kadınları birbirine bağlayan, eşitsizliği ve onun doğurduğu şiddetin kökünü kazan bir yerde duracaktır.

şan bir tarafta ABD-AB devletleri diğer yanda da Çin-Rusya. Ukrayna'da süren savaş, Suriye'de yaşananlar, Türkiye'nin sınır ötesi operasyonları, Azerbaycan'da ortaya çıkan yeni dengeler dünyadaki sürecin parçaları.

ABD ve AB'nin koşulsuz şartsız İsrail'in sırtını sıvazlaması, öte yandan Çin ve Rusya emperyalizmine bağlı İran rejimi ve onun ürettiği radikal İslamcı örgütler- Lübnan Hizbullah'ı gibi- Hamas'ın üzerinden kendi çıkarları ve payları için canla başla bu sürece müdahil olmaya çalışıyorlar. Buraları biraz açmak gerekirse; ABD'de Trump zamanından bu yana sık sık gündeme gelen "Ortadoğu NATO'su" ve ABD'nin kimi girişimleriyle bölgedeki Arap devletlerini bayrağının altında toplamaya çalışırken "İslami terörizmin kökünü kazıyacağız" söylemleriyle kimi ülkelere göz dağı verip kendi bayrağının altına çekmeye çalıştı. Buna halk nezdinde bir kılıf bulması gerekiyordu. Bir örnek vermek gerekirse Sudi Arabistan ile kurulan ilişkiler sonucu kadınlar uzun yıllar sonra araba kullanma imtiyazı elde etti. "Ah ne güzel ABD yine demokrasi elçisi

oldu" diyen kesim elbet bu pay ve çıkar ilişkilerinin görünen yüzünü inceledi. Bu iş birliğinin Suudi Arabistan'da ve bölgedeki kadınlara nasıl sonuçlar yaşatacağına dair yazan çizen pek olmadı. AB ise yine aynı biçimde kendi içerisinde farklı çıkar ilişkileri yüzünden farklı tutumları zaman içerisinde gösterse de Batılı iş birliği ABD'nin sırtını sıvazladı.

OLAN YİNE KADINLARA OLDU

Bu süreçte Rusya ve Çin ise dünyadaki paylarını günden güne büyütme için yapmadıkları siyaset kalmadı. Bu blogun en önemli iş birliği ise İran rejimi oldu. İran rejimi 1979'dan bu yana bölgede Lübnan Hizbullah'ı dahil birçok radikal İslamcı örgütün bizzat kurucusu oldu. Hatta Hamas'ın şekilleniş biçiminde önemli görevler ve roller üslendi. Bu süreçte en çok bedel ödeyen de kadınlar oldu. Suriye'deki savaştan tatalım da Taliban'ın Afganistan'ı işgal ettikten sonra yaşadıkları büyük tahribata kadar. Güncel koşullar ve Filistin meselesi ise işte tam bu politikalar sonucu farklı tartışmaları ve tutumları ortaya çıkardı.

'NE ŞİŞ YANSIN NE KEBAP'

Türkiye ise yine "Ne şiş yansın ne kebab" politikasıyla kimi zaman "ümmete hamaset" çağrıları yaparken kendi menfaatleri ve ticari ilişkileri gereği İsrail ile üretim ilişkilerini veya silah alışverişini kesmedi. "Ey İsrail..." diye başlayan cümleler hep cümlede kaldı, iktidar ve desteklediği tarikatlar ve cemaatler bu savaşta kendi ekmeklerine yağ sürmeye çalışarak kendi kitlesini duygusal olarak "Gazze'de cihada varız" dedirten noktaya getirdi. Hemen hemen bölgedeki bütün radikal İslamcı güçler kendi tabanına "Ümmet için savaşa gidelim" çağrıları yaptı. Bu çağrılar aslında şu anlama geliyordu: Paylaşım savaşında kendi çıkarlarımız uğruna halkı siper edip din ve ümmet adına canlarını pazarlık malzemesi haline getirelim.

Yine bu sürecin yaşanmasının her açıdan en büyük tahribatı kadınlara olacağını biliyoruz. Neden mi? "Asker yolu" bekleyenler, savaştan hiçbir kârı olmayan kadınlara yüklenen yeni vazifeler, roller ve istekler, duygusal olarak yaşanan travmalar ve hayatın yükünü tek taşımak zorunda kalmaları...

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

Umudunu kaybettiğinde bu kalabalığı hatırla

Cemre KAVALA

Ülkede günden güne karmaşılaşan iç siyaset, ekonomik kriz, savaş ve şiddet gündeminin içinde kasım ayı gelip çattı. Geçtiğimiz kasım ayından bu yana dönüp bakmak istesek bu sayfalarla sığmayacak kadar çok şey yaşadık. Takvimler kasıma geldiğinde 25'ine hazırlanırız dört bir yandan. 25 Kasım, yan yana gelişlerimizi artırır, sıkıntılarımızı daha çok konuşur, taleplerimizi daha gür bir sesle dile getirir hale geliriz. Çünkü her kasımın 25'i 1960'da Dominik'te diktatörlüğe karşı mücadele eden üç kız kardeşten aldığımız gücün bir kez daha farkına varırız.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü tek bir günde alanlara çıkmakla bitecek bir gün değil, dünyanın dört bir yanında kadınların şiddete, yoksulluğa, eşitsizliğe, sömürüye, savaşa karşı seslerini birleştirdiği bir gün. Yılın 365 günü evden işe, okuldan yurda bulunduğu-muz her alandaki şiddete karşı sesimizi yükseltiyoruz. Özellikle de ekonomik krizin giderek derinleştiği, alınmayan önlemlerin canımıza mal olduğu, dünyanın dört bir yanında çatışmaların arttığı bu günlerde sesimizi daha gür çıkarmak, sokaklarda taleplerimizi haykırmak ayrı bir öneme sahip.

KADINLAR SAVAŞA KARŞI

Bu 25 Kasım'a dünyanın dört

YILLIK PLANLAR DEĞİL MÜCADELE DEĞİŞTİRİR

KADINLAR sadece yaşadıkları ve yaşatılanlarla değil onlar üzerinde yapılan planlarla da sınıyor. 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında aile kısmında "Kadın ve erkeğin evlilik bağıyla kurulan, milli ve manevi değerlerin taşıyıcısı olan ailenin her türlü zararlı eğilimden korunması, sağlıklı nesillerin yetişmesi, dinamik nüfus yapısının ve kalkınmanın istikrarlı bir biçimde sürdürülmesini teminen aile kurumunun güçlendirilmesi" amacıyla başta Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olmak

üzere Gençlik ve Spor Bakanlığı, üniversiteler gibi kurumların da yer alacağı tedbirler alınacağı ilan edildi. Bilindiği üzere, İstanbul Sözleşmesi'nden de "aile yapımızı bozuyor" denilerek çıkmıştı. Yine aynı programda kadın başlığı altında "ailenin merkezi rolüne sahip olduğu söylenen kadının üstün kıymet görmesi için çeşitli tedbirler alınacağı" da ifade ediliyor. Kadın istihdamını artırmaya dair çalışmalar yapılacağı da belirtilmiş metinde. Peki bugün istihdamda olan kadınların çalışma koşulları ne olacak?

Kiminin sigortasız çalıştığı, ustanın amirinin tacizine maruz kaldığı, laf söz olmasın diye parmağından yüzüğünü çıkarmadığı iş yerlerinin koşulları nasıl değişecek? Ekonomik krizin hayatımızın tam ortasında etrafına kaygıları sarmal yaparak durduğu şu günlerde cumhurbaşkanlığının yıllık planları değil ama işçiler yaşam koşullarını azıcık da olsa iyileştirebilmek için çabılıyor. Patronun toplu iş sözleşmesinde işçilerin istediğinden düşük zam teklifi vermesine karşı greve çıkan Corning işçileri gibi.

bir yanında savaşın ve çatışmaların şiddetlendiği bir süreçle gidiyoruz. 7 Ekim'den bu yana İsrail'in Filistin saldırıları adeta bir katliama dönüştü. Yaşanan bu çatışmaların karşısında dünyanın dört bir yanından "Özgür Filistin" sloganları yankılanırken İsrail çatışmaları durdurmak yerine daha da artırdı. Savaşlardan en çok etkilenenlerin kadınlar ve çocuklar olduğunu İsrail'in hastaneyi ve eğitim kurumlarını bombalamasında bir kere daha görmüş olduk. Bugün şiddetin en ağır biçimini yaşayan Filistin ve İsrail halkları için ses çıkarmak, savaşı durdurmak için birleşmek bu 25 Kasım'ın öncelikli taleplerinden biri olmalıdır.

YOKSULLUĞA MAHKUM EDİLMEK DE ŞİDDET

Dünyada savaşların yarattığı yıkımlar bir yanda dururken, bir yandan da ekonomik krizin ya-

rattığı yıkımlarla başa çıkmaya çalışıyoruz. Yoksulluğun giderek artması kadınlar açısından şiddetin artmasına neden oluyor. Bir yanıla masraflar artmasın diye tasarruf yöntemleri aranıp, çocukların karnını doyurabilecek bir tas yemek için çeşitli formüller bulmaya çalışırken diğer yandan da izin gününde dahi günlük işlere gitmeye çalışan, parça başı yapılan işle en azından bir faturayı ödemeye çalışan bir yaşama sıkıştırılıyor kadınlar.

Geçim derdi ev içindeki gerginliği arttırırken iş yerindeki baskıyla birleşince çıkan "tahammülsüzlük" ev içindeki şiddetin artmasına da neden oluyor.

Üstelik İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması ve 6284'ün uygulanmaması da şiddet faillerinin cesaret bulmasına neden oluyor. Şiddetin önünün açılmasına karşı kadınlar her daim so-

kakta, evde, iş yerinde, yurttaki sesini çıkarıyor, şiddet karşısında gerekli önlemlerin alınması talebini yüksek sesle dile getiriyor.

YURLTARDAN YÜKSELEN SES

Şiddetin artması karşısında alınmayan önlemler kadar hayatta kalmamız için bile gerekli önlemler alınmıyor. Öğrenciler her gün ölüm-kalım bıçağının sırtında yaşamlarını sürdürmeye çalışıyorlar. Çok uzak değil, ekimin son günlerinde KYK yurdunda alınmayan önlemler ve öğrencilerin taleplerinin göz ardı edilmesi Zeren Ertaş'ın hayatını kaybetmesine neden oldu. Üstelik de yetkililer hiçbir sorumluluğu almamak için çeşitli bahanelerle ölümüne neden oldukları Zeren'i suçlar şekilde konuşular. Bunlara karşı en iyi cevabı da başta kadın öğrenci

yurtlarında olmak üzere öğren-ciler verdi. Zeren'in ölümünün ardından binlerce genç isyanını sokaklara döktü, taleplerini haykırdı, kız kardeşleri için adalet talep etti. Üstelik sadece sokaklarda değil yurtlarda da ışık yakıp söndürmek, yurt içinde ses çıkarmak gibi çeşitli yöntemlerle de tepki gösterdiler. Oluşan bu kalabalıkların gösterdiği bir şeyi her biri hissederek hareket ettiler: Yan yana, omuz omuza hareket etmenin değiştirici gücü.

Kadınlar savaşın, yoksulluğun, haklara yönelik saldırıların tam ortasında bırakıldığı günlerden geçiyor. Tüm yaşananlara karşı kendi imkanlarıncaya ses çıkartmaya çalışıyor. Bu, bugün yurdunda ışıkları açıp söndürmek, çocuğunun okulunda bir öğün ücretsiz yemek için imza toplamak, savaşa dur demek için sokaklara çıkmak... Şimdi yükselttiğimiz bu sesi daha gür hale getirmek için önümüzde duruyor kasım ayı. 25 Kasım'a giderken yan yana gelebildiğimiz her yerde, yurttaki okulda iş yerinde evde kadınlarla birlikteliğimizi nasıl güçlendirebileceğimizin yollarını aramalıyız. 25 Kasım'da dünyanın dört bir yanındaki kadınlarla sesimiz bir olacak ve yaşadığımız sorunlar karşısında yalnız olmadığımızı o kalabalıkla bir kere daha hatırlayacağız. Umudumuzu kaybettiğimizi hissettığımızde de o kalabalığı hatırlayacağız. Bizi karanlığın içine atmaya çalışanlara bulunduğu-muz her yerde en gür sesimizle haykıracağız: Gücümüz birliğimizden gelir!

İşçi kadınların 25 Kasım mesajları

Mine ÇELİK
Tuzla- İstanbul

Ne tarafa baksak ayrı bir çıkmaz hayatlarımız. Şiddet, sömürü, savaş ve eşitsizlik kışkacında “biz de buradayız” demeye çalışıyoruz. Yaşamlarımıza dair ettiğimiz günlük sohbetlerimize şöyle bir baksak, herhalde hepimizin benzer sorunlar yaşadığını hatırlıyor olacağız.

Aynı zamanda ucunu bulamadığımızı düşündüğümüz bu sorun yumağının nasıl çözülmeye başladığını ise birlikte omuz omuza mücadele ederek ya da “hayır böyle değil” diye sesimizi yükselterek öğreniyoruz. 25 Kasım yaklaşırken farklı fabrikalarda çalışan işçi kadınlar olarak değişimin anahtar kelimesini bulmak için kafa kafaya veriyoruz. Yaşamlarımızı anlatarak, paylaşarak ve ‘hayır böyle gitmez’ diyerek... İşte işçi kadınlar anlatıyor.

İŞTEN ÇIKARILMA KORKUSU SESİMİZİ KISIR

FABRİKADA herhangi bir hakkımız yok. Asgari ücret ve mesai paramızı alıyoruz. Maaş bordromdaki işleyişi pek bilmiyorum. Genelde oğlum bakıyor, eksikleri görünce bana söylüyor. Eksikler olduğu zaman yönetime bu eksikleri sorduğumda “sen bilmiyorsun” diye açıklama yapıp beni geri yolluyorlar. İşten atılma korkusuyla da pek üstelemiyorum. Mesela bireysel emeklilik için para kesiliyormuş ama ben bunu bilmiyordum. Kesintileri öğrenince öfkelenip işten çıktım. Oğlum “anne neden böyle yaptın? İçeride tazminatın kaldı” demişti. Ben ise bilmeden çıkmıştım. Bu son çalıştığım işte de çok fazla baskı var. Yemekler de çok kötü. Patrona da şikayet edersek derhal gözden çıkarılırız.

Yan sanayi işçisi bir kadın

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

FABRİKAMIZA SENDİKA GETİRDİK: GÜVENCELİ İŞ İÇİN MÜCADELEYE DEVAM

GÜNEŞ panelleri üreten bir metal fabrikasında çalışıyorum. Aynı sanayi içerisinde iki ayrı fabrika aynı üretimi yapıyoruz. Diğer arkadaşlarımızın çalıştığı fabrika ISO 500'de geçmiş yıllara göre yerini ön sıralara alırken haftalardır fabrikada hat durmasıyla karşı karşıya arkadaşlarımız. Bizi ise temizliğe çağırıyorlar. Fabrika patronları kârlarını arttırırken ve büyürken biz “ne zaman işten çıkartılacağız, ya da çıkarılmaya zorlanacak baskılarla karşılaşacağız?” sorularını düşünüyoruz. Bu süreçte gönüllü çıkışların önünün açıldığı, baskı ile tutanaklara mobbingin had safhaya ulaştığını gördük. Artan patron kârı biz işçilerin yaşam standartlarını yükseltmiyor. Ama şöyle de bir şey var. Biz fabrikamıza sendika getirmeyi başardık. Biz sıcakta klimasız ortamlarda çalışırken, yan yana gelip talebimizi dile getirdik ve çalışma alanlarımıza klima taktırdık. Bunları yapan da biz, şu an bunları yaşayan da biz işçilerken yan yana mücadeleden başka bir çözümümüz yok. O yüzden 25 Kasım yaklaşırken güvenceli iş talebimizi yükseltiyoruz.

Metal işçisi bir kadın

HİÇBİR KADIN YAŞADIKLARIMI YAŞAMASIN

45 yaşındayım ve 25 yaşında bir kızım ve sara hastası bir oğlum var. Eşimden boşandım. Sürekli şiddet görüyordum. Kültürümüz gereği sustum, dayandım. “Bir şey olmaz en azından erkektir, yanımdadır” dedim ama dayanamadım. Şiddetin boyutu katlandı. Çocuklarıma yöneldi. Oğlum zaten hastaydı bir de dayak yemesine tahammül edemezdim. Çocuklar artık eve gelmek istemiyordu. Ben bu adamı boşamasam kızım da oğlum da evden kaçacaktı. Boşandıktan sonra geçimimizi sağlayabilmek için yeni yapılan yarı inşaat evlere temizliğe gitmeye başladım. Ben boşandığımda çevre baskısından o kadar çekiniyordum ki ev temizliğine giderken oğlumu da yanımda götürüyordum. Önümüzdeki 25 Kasım'da hiçbir kadın yaşadıklarını yaşamamasın istiyorum.

Tekstil işçisi bir kadın

PATRONUN, BABANIN ŞİDDETİNE MARUZ KALMAK İSTEMİYORUM

MERHABA, bugün kendi hayatımdaki şiddeti anlatmak istiyorum. Ben kimi zaman babamdan, kimi zaman abimden, kimi zaman annemden, kimi zaman ustadan, bazen de usta yardımcısından şiddet görüyorum. Bugün yürüdüğümüz sokaklarda, çalıştığımız ortamda korkarak arkamıza bakıyorsak, bu güvensizliğin kendisi bile şiddeti gösteriyor. Biz işçi kadınlar, patronun, ustanın, usta yardımcısının sözlü şiddetine maruz kalmak istemiyoruz. Biz

özgürce yaşamak istiyoruz. Bugün fabrikada işçi kadınların arasında konuştukları şunlar: “Biz barış istiyoruz, cinsiyet ayrımı yapılmadan yaşamak istiyoruz. Özgürce yaşamak istiyoruz.” Her birimiz farklı yerlerde tacize, tecavüze, şiddete maruz kalıyoruz. Güvensiz bir ülke, güvensiz bir hayat istemiyoruz.

Tekstil işçisi bir kadın

GERİCİLİK SON BULSUN DİYE

KADINA yönelik şiddet ve kadın cinayetleri ülkemizde ve dünyada artmaya devam ediyor. Yaşam hakkımıza ve geleceğimize çöken, okumamıza, evlenmemize, çocuk doğurmamıza karar veren zihniyeti bitirmek, fiziksel ve psikolojik şiddetin, sömürünün ve gericiğin son bulduğu bir ülke için tüm kadınları 25 Kasım'da eşitliğin ve özgürlüğün sesini yükseltmeye çağırıyorum.

Ev emekçisi bir kadın

Duvarlar olmayınca şiddet gün yüzüne çıktı

MERHABA Ekmek ve Gül okurları. Ben Ekmek ve Gül dergisi ile çok yeni tanışmama rağmen okuduğum andan itibaren bana umut olduğunu ifade etmek isterim. 25 Kasım'a doğru giderken, benim de birkaç söyleyeceğim var.

Maraş merkezli gerçekleşen depremlerin üzerinden 8 ay geçti, ama biz kadınların sorunları katlanarak artmaya devam ediyor. Aslında öncesinde de ev içi şiddet ve birçok sorunla karşı karşıya olan biz kadınlar, konteynerde betondan duvarların olmaması ya da çok iç içe olmamızdan dolayı sorunları daha net görür olduk.

21 metre kare alanda, en çok da birbirimizin sırdışı olduk. Hemen hemen her gün konteyner önünde bir polis görür olduk. Ya da kavga, gürültü seslerini duyar olduk. Yani kısacası evlerde gizli kalabilen veya kimseye anlatılmayan sorunlar burada daha çok gün yüzüne çıktı.

Kadınların hem haklarını bilmiyor olması hem eğer eşinden ayrılırsa sudan çıkmış balığa döneceğini düşündüğü için ayrılmaya cesaret edemiyor. Bu da kadınları her türlü şiddete boyun eğmeye mecbur bırakıyor. Benim 25 Kasım'a giderken söylemek istediğim şey şu; kadınlar daha çok okumalı, kendine güvenmeli, hiçbir erkeğin ekonomik, fiziksel ve psikolojik şiddetine boyun eğmek zorunda kalmamalı.

Okumaktan kastım sadece diploma değil. Belki bir kadın derneği ile temas kurmak, hukuki haklarını araştırmak, bir araya gelip haklarını konuşmak... Belki de en temelde beraber aynı sorunları yaşayan kadınların buluştuğu ve birbirine güç verdiği Ekmek ve Gül'ü okumak... Çünkü biz, birbirimizin hayatına değerek, birbirimizden omuz alarak güçleniyoruz.

*Halime SANCAK
MALATYA*

KIZ ÇOCUKLARI OKULDA DEĞİL TEKSTİL ATÖLYELERİNDE

‘Hayatlarımız çalınıyor abla’

Fotoğraf: Evrensel

Adile DOĞAN
İstanbul

Ekonomik sebeplerden ötürü eğitim masrafları karşılanamıyorsa ya da ailesi okula gitmesinin gerekli olduğuna inanmadığı için binlerce kız çocuğu okula gönderilmiyor.

Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği olarak mahallede yürüttüğümüz çalışma ve dayanışma ağıma ulaşan başvurularla birlikte çok sayıda kız çocuğunun lise son sınıftan itibaren okulu bıraktığını tespit etmiş olduk. Özellikle pandemi ile birlikte eğitimde ortaya çıkan bazı sorunlar öğrencilerin okuldan uzaklaştırmasına sebep olmuştu. Şimdilerde ise birçok öğrenci artan yoksullukla beraber çalışmayı tercih eder hale geldi. Mahalle aralarında giderek çoğalan tekstil atölyelerinde yaşları 14 ile 17 arasında yüzlerce çocuk çalışıyor. Mahalledeki bir atölyede sadece orta öğretimi bitirip çalışmaya başlamak zorunda olan birçok çocuk işçinin olduğuna tanık olduk.

ŞİDDETEN KAÇAN ANNENİN KIZI HANGİ PARAYLA OKULA GİDECEK?

Çay molasında, yemek arasında sohbetlerine dahil olduğumuz çocuk işçilerin dertleri, yaşadıkları sorunlar onların hem boyunu hem de yaşlarını aşıyor. Günde 8 saat çalışıp sürekli ayakta oldukları için dizlerinde derman kalmıyor. Daha gelişim çağındaki bu kız çocukları, birbirlerine tavsiye veriyorlar. Aralarında yeni işe başlayan Damla'ya, "İşe alıncaya kadar arada yere çömelerek çalış" diye akıl veriyorlar. Damla, çocuk sesinin tüm tedirginliğiyle "Ya patron kızarsa?" diye soruyor. Damla'nın babası, annesine ve 3 kardeşine de şiddet uygulamış yıllarca. Onlar da dayanamayıp toplamış valizlerini İstanbul'un yolunu tutmuşlar. Şu an evlerinde üzerinde oturulacak eşyaları

dahi yok. "Eşyamız yok ama olsun en azından şiddet yok. Maaşımı alıncaya kadar idare ederiz diyor annem" diyor Damla, okulu da bu sebeple bırakmış. "Hangi parayla gideyim? Okul forması dahi alamazdık" diyor.

‘EN BÜYÜK HAYALİM OKUMAK’

Yine yaşları 14 ile 17 arasında olan iki kız kardeş. Biri lise terk biri de hiç liseye başlamamış. Baba inşaat işçisi, 18 yaşındaki ağabeyleri de fabrikada çalışıyor. Ağabeylerine çok özeniyorlar. "Biz de bir an önce yaşımızı doldurup fabrikaya girmek istiyoruz" diyorlar. "Bu atölyede çok sömürüyorlar bizi" diyor ve ekliyorlar: "Fabrikada da sömürü var ama en azından sigorta var, bazı haklar var."

17 yaşındaki Ceren, "4 kişi çalışıyoruz ama geçinemiyoruz, Kira bir asgari ücrette denk geliyor. Babam inşaatlarda güvencesiz çalışıyor. Evde bir ağabeyim sigortalı ve bir hastalık olduğunda parayla tedavi olmak zorundayız" diyor. Aslında en büyük hayalinin okumak olduğunu söylüyor. "Kismet işte okuyamadık" diyor. Bu bir kadermiş gibi. Bunun kader olmadığını, olanak ve imkan tanınsa okuyacaklarını da biliyorlar.

EVİN TÜM YÜKÜ 17 YAŞINDAKİ DERYA'NIN OMUZLARINDA

"Hayatlarımız çalınıyor abla" diyor Derya da hiç liseye gidemeyenlerden. Tam 4 yıldır çalışıyor. Okul fikrinden tamamen uzaklaşmış. "Gel açık öğretime yazdırayım seni" diyorum "Bizden geçti" diyor. Kazandığı paradan kalanla sadece günlük bir çikolata yiyebiliyor. Babası onları terk etmiş, evde tek çalışan o. Anne ise 3 yaşındaki kardeşine bakıyor. Derya, 17 yaşında. Onun da sigortası yok. Sosyal hizmetlerden destek alıyorlarmış yakın zamana kadar. Çevreden birileri güya 'Bu kadının kızı çalışıyor' diye ihbar etmiş ve yardımları kesilmiş. Bir güvenceleri yok.

Evin tüm yükü Derya'nın omuzlarında. Daha önce çalıştığı yerde tacize uğramış, çok korkmuş, kimselere bir şey diyememiş. O yerden ayrılmış kadınların yoğun olduğu şimdiki çalıştığı atölyeye başlamış.

BABASI OKULDAN ALIP EVLENDİRMEYE ÇALIŞMIŞ

Sude ise tam bir trajedi yaşamış, yaşı daha 16. O da aile içinde şiddete maruz kalmış ve "Senin okul masrafların bana çok ağır geliyor" diyen babası onu okuldan almış. Aradan 6 ay geçmiş bu defa da "Senin boğazın bana fazla geliyor" diyerek evlendirmeye çalışmış. Anne karşı gelecek olsa da gördüğü şiddet üzerine geri adım atmış. Durumu iyi olan bir akrabalarının 29 yaşındaki oğullarıyla nişanlamış babası. Sude evden kaçıp yurda yerleşmiş. Bir süre sonra babası bir suça karışıp hapse girince evine dönmüş. Artık okula dönemeyince ev ekonomisine katkı sunmak için çalışıyor.

Bu örnekler aslında bize birçok şey gösteriyor. Hepsini çocuk yaşta eğitimlerinden alıkoyup, çocuk işçi olmaları sağlayan şiddet ve yoksulluk. Şiddet ve yoksulluğu yaratanın kendisi de bu sistem. Patronlara devasa teşvikler verip eğitime ayrılmayan bütçe, kadınlık şiddete önlem almak yerine boşanmaların önünü kesecek adına düzenleme dedikleri o kötürüm yasalar ve çocuk haklarını korumaya dair atılmayan adımlar... Daha bu yaşta güvencesiz ve merdiven altı dediğimiz bu yerlerde emekleri, bedenleri sömürülen ve her türlü istismara açık hale geldiklerini, bu örneklerden bir kez daha görüyoruz.

Eğer bu durum değişmezse çocuk işçileri gelecekte nasıl bir hayat beklediği de ortada. Zenginlerden servet vergisi alınıp eğitime bütçe verilmesi, parasız ve bilimsel bir eğitim, emekçi ailelerin artan kira fiyatları karşısında konut sorununun çözülmesi, kadına ve çocuklara yönelik giderek artan şiddetin önlenmesi için birleşip mücadele etmeliyiz.

Aldığım nafaka çocuğun 5 günlük masrafı bile değil

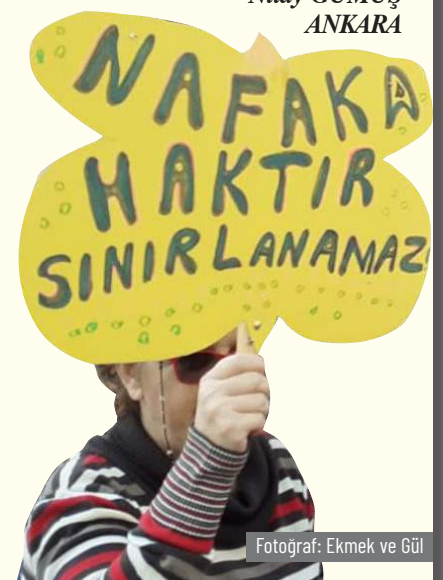
BAKANLIK nafakayı kaldırmayı ya da kısıtlamak için yasa değişikliği yapmak istiyor, kendince aileyi koruma altına almaya çalışıyor. Benim anlamadığım burada amaç aileyi korumak mı, erkekleri korumak mı? Yorum sizin.

Kadınların çoğu şiddet cendresinden kurtulmak için "lanet olsun" deyip nafaka bile talep etmiyor. Bakanlığın gerekçesi de şu, "Kadınlar bir iki ay evli kalıp sürekli nafaka alıyor". Ben şimdiye kadar iki ay üç ay evli kalıp da ömür boyu nafaka alan hiç kimseyi duymadım. Erkekler zaten çocukları için verdikleri nafakayı sanki kadına ödüyormuş gibi düşünüyorlar. Çünkü çocukta kendini sorumlu hissetmiyor.

Ben evlilik sürecinde birçok kere çalışmak için girişimde bulundum. Eşim "Sen çocuklara bak, ben çalışıyorum, ben sizin güvencenizim" dedi ve çalışmama izin vermedi. Sonra da nafaka vermemek için çocuğun psikolojisini düşünmeden onu dahi benden almaya çalıştı. Nafaka diye verdiği günümüzde 950 lira gibi gülünç bir rakam. Oysa onun aldığı maaş normal bir devlet memurunun aldığı maaşın iki katı. Benim masrafımı bırakın, çocuğun beş günlük masrafı bile değil.

Bakanlık hangi kriterlere göre nafaka düzenlemesi yapmak istiyor! Bir de bütün bunlar yetmezmiş gibi depremden dolayı daha da mağdur olduk ve şehir değiştirmek zorunda kaldık. Zaten hem maddi hem manevi olarak yıkım yaşadığımız bu dönemde, bir yıkım da devletin kendisinden geliyor.

Nilay GÜMÜŞ
ANKARA

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

Kadınlar savaş değil, barış istiyor!

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

Defne DUMAN
Esenyurt-İstanbul

Savaş denediğinde kadınların aklına gelen ilk şey yıkılmış bir yuva, yok olmuş bir hayat, şiddet, yoksulluk, istismar ve çokça travmadır. Tarihten de örneklerini okuduğumuz kadariyla savaşın en vurucu noktalarından biridir kadınların yaşamı. Esenyurt'ta bir araya geldiğimiz kadınlarla da savaşı ve savaşın kadınlar üzerindeki etkilerini konuştuk. Kimi cihatçı bir örgüt olarak tarif ettiği Hamas yüzünden bugün savaşın başladığını, kimi ise her koşulda iki taraf için de bu durumun insanlık suçu olduğunu ifade ediyor, ancak daha detaylandırarak konuşmaya başladığımızda görüyoruz ki kadınlar savaş değil barış istiyor.

'FİLİSTİN MİTINGİ DEĞİL, İSRAİL'E YAPTIRIM'

Metal işçisi bir kadın arkadaşla sohbet ediyoruz, kendini muhafazakâr olarak tanıtan biri. En başta "çocuklar" diyor, "Savaş başladığında olan her kadınlara

ve çocuklara oluyor çünkü geride kalanlar hep onlar oluyor. Düşman askeri ile karşılaşan kadının tecavüze uğramama ihtimali yok, en iyi ihtimalle öldürülüyorlar" diye tarif ediyor savaşı. İsrail'in saldırılarına daha dini bir perspektifle bakıyor, onun için Filistin kutsal topraklar ve bu aslında bir yanıyla da İslam'a karşı bir saldırı. Ama ne olursa olsun savaşın kazananı olmadığını, her iki taraf için de hem sosyal hem de ekonomik olarak çok ciddi bir yıkım olduğunu söylüyor. Hükümetin İsrail karşıtı söylemlerini desteklese de "Acaba bize de sığar mı?" korkusu taşıyor. Ve bu söylemleri yetersiz bulduğunu ifade ediyor. "Filistin mitingi değil, İsrail'e yaptırım uygulanmalı" diyor. Ancak dünya tepki verirse İsrail'in duracağına söylüyor.

'BU SİSTEMDE KADINLARA HEP ÖLÜM VAR'

Başka bir kadın işçiyle sohbet ediyoruz, Filistinli kadınların feryatlarının dinmediği görüntüleri zihninden atamadığını, bir yandan dünyada bu kadar kanlı bir savaş varken günlük rutinine devam et-

menin kendini kahrettiğinden bahsediyor. Ölen ve yaralanan çocukları gördükçe kendi çocuklarını gözünün önüne getirdiğini fakat elinden gelen bir şey olmadığını söylüyor. Bir yandan Hamas'ın terör örgütü olduğunu, bu kez savaşı başlatanın Hamas'ın hamlesi olduğunu söylüyor fakat on yıllardır İsrail zulmünü de görmezden gelmiyor bir yanılla. Tüm bunlar konuşulurken gözündeki kaygıyı, kadınların sadece İsrail ya da Filistin vatandaşları olduğu için öldürülüyor olmasının korkusunu çok açık görebiliyoruz gözlerinde. Bir benzetme de yapıyor: "Ha bir akşam karanlıkta bir sokakta giderken öldürülmek, ha savaşta evinin kapısına gelip öldürülmek, bu sistemde kadınlara hep ölüm var."

SESİNİ YÜKSELT

Bu iki kadın ile tartıştığımız ve hatta bugün tam da tartışmamız gereken şeyin kapitalizmin yarattığı savaşa asla kazanmanın olmayacağı, kadınlara, çocuklara, halklara hiçbir fayda getirmeyeceği, aksine yıkım, yoksulluk, şiddet gibi toplumsal sorunları arttıracığı. Filistin halkı

on yıllardır sürdürdüğü mücadelede, her fırsatta emperyalist iş birlikçilerinin desteği ile yeniden ve yeniden İsrail'in saldırılarına ve katliamlarına maruz kalıyor. Yıkımla, yoksullukla, açlıkla sürekli sınıyor. Kadınların dün olduğu gibi bugün de savaşlarda ilk gözden çıkarılanlar olmaları, savaş ganimeti görülme-leri, istismarın her şekline maruz bırakılmaları ise savaşın kadınlar açısından en acı gerçeklerinin başında geliyor. Kadınlar olarak dün olduğu gibi ne ülkemizde ne de dünyada savaş istemiyoruz. Amasız fakatsız masumların, sivillerin öldürüldüğü, insanlık suçlarının işlendiği her koşulda kadınlar olarak bunun karşısında yer almalıyız. Savaşları durduracak olan şey de kuru bir hamasetten değil, örgütlü mücadeleden geçer. Savaşları ancak karşısında durarak, o savaşların parçası olmayarak, savaş çığırtkanlığına izin vermeyerek ve her koşulda barışı destekleyerek örgütlü bir halk ile durdurabiliriz. Bu yüzden kadınlar olarak bir kez daha yükseltiyoruz sesimizi, kadınlar savaş değil, barış istiyor!

Silah satanlar savaşı çıkartır, çocuklar ve kadınlar savaşta ölür

MERHABA sevgili Ekmek ve Gül okurları. Dünyanın her yerinde olduğu gibi İsrail-Filistin savaşında da olan yine kadınlara ve çocuklara oluyor. Geçmişte Suriye savaşında da gördük kirliliği elleri çocukların boğazında ve kadınların bedenlerinde. Kadınların köle pazarlarında nasıl satıldığını gördük. Irak savaşında tecavüze uğrayan, doğurmak zorunda kalan kadınları... Neresinden bakarsak

bakalım, hiçbir emperyalist savaş kadınların, çocukların, işçilerin, emekçilerin çıkarına olamaz. Dünyanın hiçbir yerinde de halkların çıkarına olamaz. Bu savaşların kazananı silah, gıda, ilaç vs. satanlar olabilir ancak. Dolayısıyla biz kadınlar olarak savaşa karşı barışın yanında olmalıyız. "Demokratik, özgür, laik" Filistin'i savunmalıyız.

Savaşla birlikte kadınların ve işçilerin gündemi

hasıraltı oldu. Açlık sınırının altında yaşadığımız, zamların geri alınmasını istediğimiz bir dönemde, insanca yaşanacak bir ücret mücadelesi verirken, "Kadın cinayetleri durdurulsun, çocuk istismarı son bulsun" derken tüm gündemimiz savaş oldu. Okullarda bütün öğrencilere bir öğün ücretsiz, sağlıklı yemek kampanyamızın çalışmaları devam ediyor ama, insanlar doğal olarak Filistin'de-

ki kirliliği soruyor. Kendi taleplerimizi örgütlenmeye çalıştığımız gibi, Filistin halkının yanında olmamız gerektiğini de anlamamız gerekiyor. Bir savaşın önce kadınları ve çocukları öldürdüğü bir düzende kadınlar olarak her daim savaşa karşı barışı savunmalıyız.

Bir kadın işçi
Esenyurt/İSTANBUL

Fotoğraf: Alisdare Hickson/Filicr (CC BY 2.0 DEED)

Sen, ben, o birlikte kazanacağız

İNSANLAR birlik olmazsa, yanlışlara karşı ayaklanıp örgütlenmezse, korkup, sinip, umursamayıp her yanlış seyrederse insanı değerler kalmaz. Sanat, bilim dersleri yok edilirken herkes seyretti. Branşım müzik; resim, müzik, beden eğitiminin adı var tadı yok. Bu derslerin öğretmenleri ve öğrenmesi yok sanki. Öğrenciler de veliler de boş ders olarak görüyor.

Bir kesim veli için din dersleri dolu doluysa bilim, sanat dersleri olmuş olmamış o kadar önemli değil, hani gerek de yok. Resim, müzik, beden eğitimi gibi çocuğun algısını açmada, ruhunun sağlıklı yapılanmasında çok büyük rol oynayan bu alanlar yıllardır yok sayılıyor.

İmamlar derslere girecek denildi. Eylemler yaptık, toplanan destekleyen sen, ben, o... Nerede biz, siz, onlar? Sonra da Finlandiya eğitimi en güzel eğitim, yok Finlandiya'ya benzeyeceğiz gibi masallar ile iyi kandırılıyor haberlerden bihaber olanlar ve umursamayanlar... Masal dinlemeyin Beyaz Zambaklar Ülkesinde kitabını okuyun.

Bugün İsrail-Filistin arasında olan savaşlara hayır demek için toplandık, günler öncesinden duyurular yapıldı, sağır sultan duydu bu duyuruları ama öğretmenlerin yüzde 95'i duymadı. Çocuklar, masum insanlar yaşam hakları varken birilerinin vermiş olduğu kararlar nedeniyle herkesin gözleri önünde vahşice katlediliyor, ne yazık ki yaşamadan koparılıyor, dalından koparılmış bir çiçek gibi... "Savaşa hayır çocuklar ölmesin, kimse ölmesin" eyleminde yine her zaman ki gibi, ben, sen, o vardık... O halde hatırlamanın zamanıdır: Direne direne birleşe birleşe kazanacağız diyerek çoğalacağız.

Anacan **ALDEMİR İZMİR**

3 günlük yas yetmez!

Fotoğraf: Evrensel

Seren AKKAYA
Ankara

Geçtiğimiz ay en çok İsrail-Filistin savaşı konuşuldu, konuşmaya da devam edecek gibi duruyor. Bizler sokakta, otobüste, okulda, fabrikalarda konuşuyoruz. Hemen hemen herkes sosyal medyadan tepkisini de dile getiriyor. Elden ne gelir ki? Herkes bunu söylüyor: "Dua ediyoruz her gün. Facebook'tan da paylaştım gördüğüm haberleri. Daha ne yapabilirim ki?" Daha ne yapabiliriz ya da ne yapılmalı? Bu soruları Temelli/ Başkent Organize sanayi bölgesinde bir metal fabrikasında çalışan kadınlar ile konuştuk.

Kadın işçi sayısının az olduğu bu fabrikada, çalışma hayatı çok da eski olmayan arkadaşların geneli haberleri sosyal medyadan takip ediyor. Savaşın genel sebebinde de ortaklaşma var; ekonomi. Ekonomik olarak güçlü olanın yararına bu savaş. Aksi olsaydı İsrail, diğer ülkeler tarafından bu kadar destek göremez hatta bizzat Biden tarafından "kahraman" ilan edilmezdi.

LAFTA FİLİSTİN'İN YANINDAYIZ

Amerika'nın bu savaşa bu denli hevesli olması, Türkiye'nin politikasını anlamlandırmada da işçilere yardımcı oluyor. "Türkiye'nin kayıtsız şartsız Filistin'in yanında olması gerekiyordu ancak

Daha ne yapabiliriz ya ne yapılmalı? Bu soruları Temelli/Başkent Organize sanayi bölgesinde bir metal fabrikasında çalışan kadınlar ile konuştuk.

Amerika ile ters düşemez. O yüzden ancak lafta Filistin'in yanındayız diyor." Türkiye'nin nasıl bir tutum alması gerektiğini de şöyle belirtiyor bir kadın işçi: "Türkiye, İsrail ile bütün anlaşmalarını bitirmesi gerekiyor. İsrail'in bir tane ürünü bile Türkiye'de kalmamalı. 3 gün yasla oradaki binlerce kişi kurtulamaz. Daha fazla rest çekilmeli İsrail'e." Bu beklenti tüm dünya ülkeleri için geçerli ve savaşın ancak böyle durabileceği kanısındalar. Başta da savaşın nedeninin ekonomik olarak okunduğunu belirtmiştik. Haliyle sonucunu da ekonomik bir yaptırım belirleyecek deniyor. "İsrail ile olan bütün anlaşmalarını bütün ülkeler feshetmeli böyle bir durumda İsrail arkasında kimseyi bulamayacağı için ve herkesi karşında göreceği için savaş durdurma kararı alacaktır." Bir diğer işçi de maddi manevi desteklerin (ilaç, gıda vs.) sağlanması gerektiğini vurguluyor. Ama yine de kesin sonucun ticari anlaşmaların iptali ile alınabileceğini söylüyor.

TÜRKİYE BAĞIMSIZ OLSA BAŞKALARINA GÖRE POZİSYON ALMAZ

Zulme uğrayan Filistin'in Müslüman

bir halk olmasından yana da Türkiye dahil diğer Müslüman ülkelerin daha fazla sorumluluğunun olduğu düşünüyor. Bir işçi, bütün Müslüman ülkelerin birleşmeleri gerektiğini söylemesi de genel olarak olması beklenen bir şey. Ancak ne milliyet ne dini duygularla hareket edilmediğinin farkındalar. Öyle ki Müslüman-Hristiyan fark etmeksizin çıkarlar üzerinden bakılıyor bu savaşa. Yanı başımızdaki bu savaşın doğrudan etkilerinin de konuşulduğunu görüyoruz. Başka bir kadın işçi ise şunları söylüyor: "Gözümüzün önünde çocukları öldürüyorlar, bir halkı yok etmeye çalışıyorlar. Bu yaşanan acıların bir de bizlere ekonomik bedelleri olacak. Ortadoğu karışıkça Türkiye'nin ekonomisi de etkilenecek. Dolar, faiz, enflasyon derken daha çok sıkışacağımız günler yakındır." Son olarak bir işçi bu "etkilene" durumunu özetliyor, "Türkiye'nin zaten bağımsız ve güçlü bir ekonomisi olsa, Amerika'ya göre pozisyon almaya çalışmaz. İsrail'e karşı hiçbir şey yapamamasının nedeni Amerika korkusu. Bu ekonomik güdüm ile de savaşın sonucu yine bizim aleyhimize olur tabii."

Hayatımızda eksik olan 'la' notası için...

Filiz GÜR*

Kıymetli hazirun,
Sistematiik olarak belli bir bölgemiz acıya maruz kaldığından bir süre sonra artık acıyı eskisi kadar yüksek hissetmemeye başlarız ya, öyle bir yere geldik ki acıyı hiç hissedemez olduk. Uzmanlığım yok ama üzerimizdeki ataletin kadim bir savunma mekanizması olduğunu düşünüyorum. Büyük salgınla başlayıp ekonomik krizle katlanıp, geçen sene şubat ayında yaşadığımız depremle head shot (ölüm vuruşu) yapan bir depresyonun içinde yuvarlanıyoruz. Dolayısıyla ülkenin yakınlarında çıkan savaşlara ve katliamlara da kendimizi, aklımızı koruyan bir sis perdesinin arkasından donuk bir şekilde bakıyoruz. "Ben ne yapabilirim ki?" çaresizliğinin bizi yere yapıştırmaması için olanlar olmuyormuş gibi davranıp günlük işlerimize dönüyoruz çoğunlukla. Bu yetersizlik duygusuyla onlar da ne kadar oluyorsa artık o kadar.

OYUN YENİDEN BAŞLATILIYOR

Şimdiye kadar yakın çevremdeki insanların, aslında bir yandan kendimi de "Dünya hep böyleydi, salgınlar, büyük savaşlar, göçler, kıtlık ve depremler" diye avuttum. Tarih anlatıyorum ve sonuçta savaşlar bizim derslerimizde en büyük yeri kaplıyor. Savaşların ne büyük bir yıkım olduğunu gösteren bir sürü görsele öğrencilerle birlikte sürekli bakıyorum.

Yerlerde serili yetişkin bedenlerine merhametimiz uyanmazsa diye minik bebeklerin ve çocukların hırpalanmış bedenlerinin görüntüleriyle "Bu savaş suçudur!" diye bağırıyor insanlar. Ben artık "savaş suçu" diye bir kavramı kabul etmemiz gerektiğine, savaşın suç sayılması gerektiğine inanıyorum. İnsanlığın bilincinin bu denli yükseldiği bir yüzyılda iki devletin birbirine devletler hukukunda savaş açma hakkının tartışılması gerektiğini düşünüyorum. Savaşmak isteyen büyükbaşların bilgisayarda oyuncu koltuklarına oturtulup savaş simülasyonlu, bol toprak fethetmeli, harita genişletmeli oyunlar oynatılması belki çözüm olabilir.

ELİNDE KILIÇ, OĞLAN ÇOCUKLARI

Oğlum dört beş yaşlarındayken annem ona plastik bir kılıç almıştı. O plastik kılıçla havada görünmez bir düşmanla mücadele eden oğlum, onu gerçek nesnelerde de denemek istemiş, benim bacağıma vurmanın nasıl hissettireceğini de merak etmişti. Yamulana kadar savaştığını hatırlıyorum. Nihayetinde hayatına bilgisayar ve bilgisa-

'Savaş dönemleri radyodan yayınlanan kasıtlı ses frekanslarından, kilisenin kitleleri korkutmak için geliştirdiği org tınlarına kadar geniş bir yelpaze bu...'

yar oyunları girdi. Dünya tarihini ve haritasını oynadığı oyunlardan öğrendi. Hepsinde şiddet vardı. Bu süreç benim kendi içimde barındırdığım şiddeti de fark etmeme neden oldu. Vardığımız noktada insanlık olarak bu yaşanan şiddeti kendimize de kimseye de yakıştıramamamız gerekirdi. Görüyorum ki dünya beş yaşında elindeki kılıcı bir yerlerde denemek isteyen oğlan çocuklarıyla dolu...

AH DEPRESSUS...

Depresyon, Latince bir kelime olan "depressus"tan geliyor. "Alçakta olmak, bastırmak" demek. Çökme. Bireysel olarak da toplumsal olarak da bu "çökme"yi iyi okumamız gerekiyor. Hem kendimizle hem de olaylara yaklaşımımızla yüzleşmemiz, kendimizin en iyi versiyonuna dönüşmek için bu çökmeyi deri değiştirdiğimiz küçük bir ölüm tecrübesi gibi yaşamamız, kalan ömrümüzü anlamla doldurmamız gerekiyor sanıyorum. Öncelikle öteki dediğimiz insanlardan haksız beklentilerimizi fark etmeli ve yetişkin kendimiz olarak elimizdeki plastik kılıcı çocuk kendimizden almamız gerekir.

Görseller: Freepik

İÇ DÜNYAYA SEFER

Bizi korku ve suçlulukla titretiren spekülasyonlardan uzak durup, korkunun ve şikâyetin diline katkıda bulunmamız da çok önemli. En yakın olarak bayram coşkusu az bulan insanların kendi coşkularına bakmaması mesela. Sönük geçiyor diyorsan, yalnızca sönmeye katkı sunmuş olursun. Kendi minicik bir gününe baktığımda kendimi en iyi hissettiğim günlerin aileme, öğrencilerime ya da dolaylı olarak dünyaya gerçek bir fayda sağladığım, en azından sağladığımı zannettiğim günler olduğunu görüyorum. Elbette ki teori de böyle -meli -malıyız konuşurken pratikte bataklıkta yaşadığım günler oluyor. Yine de galiba son tahlilde kendimden memnun ve razıyım. Bütün sise, görüş ve hissediş bulanıklığına rağmen başımı bulanıklığın üstüne çıkarıp özümde taştan tatlı bir notayı esintiye bırakabiliyorum. Melankoliyi gerektiği kadar, depresyona dönüşmeyen ama beni dönüştüren bir süreç olarak, neşeyi en doğal

hakkım gibi yaşamayı öğrendiğim bir yerlerdeyim. Yayma ve yaşatma derneği kuramadığım için buraya karalama hakkımı kullanıyorum. Ekmek ve Gül var olsun.

NOTALARA ALEMİNDE 'DO'

Yazımı tatlı bir bilgiyle bitireyim. Yukarıda korku ve suçlulukla titreme-yelim demiştim ya, buna direnç geliştirmeyi sağlayan nota "do" notasıymış. Geçmişte de mukteditler, müziğin dilini dahi kendi otoritelerini artırmak için kullanmışlar. Savaş dönemleri radyodan yayınlanan kasıtlı ses frekanslarından, kilisenin kitleleri korkutmak için geliştirdiği org tınlarına kadar geniş bir yelpaze bu. Orta Çağ karanlığı dediğimiz karanlığı Gotik dili ve edebiyatı olarak okuyabiliriz. Zebanilerle çevrili cehennem tasvirli yüksek perdeli müzik çalan katedrallerin içinden kul korkutmak kolaydır. Galiba saraylar günümüzde de o yüzden büyük yapıyor. Ey insan, sen kimsin ki iktidarın haşmetinin yanında. Oysa elbisesinden ve evinden sıyrınca aynı aciz beden. Hitler'in de tualeti geldi, onun da bedeni çürüdü.

Bugün bildiğimiz müzik notalarını 11. yüzyılda Guido D'arezzo adlı bir keşiş Aziz John için yazılan bir şiirin ilk harflerini kullanarak oluşturmuş. İlk nota "ut" açık hece olmadığı için sonradan "do" olarak isimlendirilmiş. Her bir notanın kaç Hz'de frekans yaydığı ve bizi nasıl etkilediği Joseph Pu-leo tarafından çalışılmış. Öze dönmeyi ve farkındalığı artıran, gizli olanı açığa çıkaran, sakinleşmeyi sağlayan nota "la" notasıymış. Marşların militarizme katkısı olduğunu çocukluğumdan beri sezgisel olarak biliyorum, coşkuyu ve birlik duygusunu yaşatmak istediğimiz zamanlarda içerik olarak kimseye saldırmayan marşlar yazılabileceğini düşünüyorum. Yürüyoruz ar-ka-daş-lar, bizim öncelikle "la" notasına ihtiyacımız var...

Güvenli kampüsü birlikte inşa edeceğiz!

**Boğaziçi Üniversitesi
EkmeK ve Gül Grubu**

Cinsel Tacizi Önleme Komisyonu'nun (CİTÖK) kayyum yönetimce işlevsizleştirilmesi, fazlaca sivil polis ile özel güvenliğin okulda yer tutmasıyla daha da güvensizleşen Boğaziçi'nde, yeni döneme okuldaki spor tesislerinin belli saatlerde cinsiyet esasına göre ayrıldığını öğrenerek girdik. AKP, kadın ve LGBTİ karşıtı politikalar üretirken yönetim, tacizi önleme kisvesi altında bu amaca hizmet eden uygulamalar gerçekleştiriyor. Özellikle kadın ve LGBTİ'lerin kendilerini daha rahat hissettiği bir yer olan kampüsümüz, bu özelliğini gittikçe kaybediyor. Bu tablo kampüsün dışında da değişmiyor.

Yaşam alanlarımızdan biri olan Hisarüstü 2 yıldır polis ablukası altında. Polisler, bizlerin güvenliği için mi mahallede? Bu kadar polise rağmen birkaç hafta önce mahallemizdeki Doğa-tepe Parkı'nda iki kadın arkadaşımızın kaçırılmaya çalışıldı. Bunun üzerine Boğaziçili kadınlar ve LGBTİ'ler olarak şiddete ve AKP'nin cezasızlık politikasına karşı bir basın açıklaması gerçekleştirdik.

Atanmış rektör Bulu'nun ilk icraatlarından biri CİTÖK koordinatörünü süresiz izne çıkarmasıydı. Naci İnci de koordinatörü görevden alarak Cİ-

Fotoğraf: Evrensel

TÖK'ü işlevsiz hale getirdi. İçişleri Bakanlığının yayınladığı genelgenin kadın, LGBTİ kulüplerini "terör" başlığı altında ele alması da yakın zamanlarda gerçekleşti. AKP'nin "LGBTİ'ler de evlenebilir" söyleminden, "lezbiyen mezbiyen yok öyle bir şey"e giden yolu kolaylaştıran sadece kadın ve LGBTİ nefreti ile mi açıklayabiliriz?

İktidarın politikaların bir ayağı kendi ideolojisiyle kurgulamaya çalıştığı aile modeliyle bizleri evlere sıkıştırmaya, bir ayağı ise üretim alanında güvencesizliğe ve daha fazla sömürüye basıyor. Mücadeleye yönelik saldırılar da buradan kaynaklanıyor. Çün-

kü kadınlar erkeklerle eşit koşullarda yaşayabilirlerse eşit işe eşit ücret hakkını elde edebilecek, LGBTİ'ler eşit vatandaşlık hakkını kazandığında, iktidar kutsal aileyi istediği gibi kullanamayacak. Bu durumda sermayedarları zengin edemeyecek ve bugüne kadar arkasına yaslandığı sermaye unsurlarını kaybedecek.

Ölen kız kardeşimiz için bir araya geldiğimizde karşımızda duran polisin tacize uğradığımızda kılını kıpırdatmaması da kulüplerimizi kapatmaları da tesadüf olamaz. Bu politi-

Ölen bir kız kardeşimiz için bir araya geldiğimizde karşımızda duran polisin, tacize uğradığımızda kılını kıpırdatmaması da tesadüf olamaz. Bu politikalara karşı tek çaremiz yan yana gelmek ve mücadele etmek.

kalara karşı tek çaremiz yan yana gelmek ve mücadele etmek. Örneğin İstanbul Üniversitesi'nde Kadın Araştırmaları Kulübü ile birlikte bütün kulüplerin CİTÖK için birleştiğinde rektörlüğün geri adım attığını bilirsek birlikteliğimizin gücü hakkında şüphe duymayı bırakırız. Bizler de Boğaziçi'nde en acil taleplerimizden biri olan CİTÖK'un aktifleştirilmesi için sınıflarımızdan kulüplerimize bulduğumuz her yerde bir araya gelecek ve hiçbir kadın ve LGBTİ öğrencinin güvensiz hissetmediği bir kampüsü hep beraber inşa edeceğiz.

Tutacağımız elleri arttırmak için Kadın Çalışmaları Topluluğuna

**Selen SARUL
YTÜ Kadın Çalışmaları Topluluğu**

Tüm kulüpler gibi Kadın Çalışmaları Topluluğu olarak biz de döneme büyük hedeflerle ve heyecanla başladık. Standımıza gelip sohbet eden ve topluluk hakkında bilgi alan birçok kişi sorunların çözümünü için üniversiteye girer girmez böyle bir yer aradığını ve bizimle karıştırdıkları çok mutlu olduğunu söyledi. Okulda bir Kadın Çalışmaları Topluluğu olduğundan haberi olmamasına rağmen stanttan sonra üye olanlar da fazlaydı.

SESİ ÇIKMAYANIN SESİ OLMAK

Oldukça yoğun geçen stant haftasının ardından tanışma toplantımızı gerçekleştirdik. Farklı bölüm-

lerden, görüşlerden ve yaş gruplarından arkadaşlarımıza topluluğa neden katıldıklarını ve beklentilerini sorduk. Çoğu, yaşadığımız ayrımcılığa dur demek istediği için topluluğa katıldığını söyledi. Arkadaşlarımızdan biri "Artık görmezden gelemeyeceğim bir noktada bu topluluğa katıldım. En azından kendi okulumuzda fiziksel şiddete karşı güvenli bir alan oluşturmak, yalnız olmadığımızı hissettirmek gerekiyor. Yaşadıklarımızın ortaklaştığını herkese göstermemiz gerekiyor" dedi.

Tacizin ve şiddetin sanki çok normalmiş gibi görüldüğü bir dönemde arkadaşlarımız ancak bir araya gelerek bu-

nu çözebileceğimizi söyledi. Hepsi tek başına değişimin ne kadar zor olduğunu farkında. Arkadaşlarımızdan biri "Sesi kısık çıkanların yanında olup sesleri olabilmek için bu topluluğa katıldım" diyerek durumu özetliyor. Üyelerin çoğu hem kendisini hem de çevresini bilgilendirmek istiyor. Bir arkadaşımızı ailesiyle bu konularda çok çatıştığını ve argümanlarını geliştirmek için topluluğa katıldığını söylüyor.

Kadınlar, topluluğu bir güvenli alanı görüyorlar. Bir arkadaşımız, "Türkiye'de çok zor yaşıyoruz. Birbirimize destek olmalıyız, güvende hissetmek için. Topluluğa da bu yüzden katıldım" diye konuştu. Dertlerinin ortaklaştığı kadınlarla birlikte olmanın önemini bir arkadaşımız "Tutabileceğimiz, tutunabileceğimiz elleri arttırmamız gerekiyor. Bu yüzden buradayım" diyerek ifade etti.

KAHVE BİLE LÜKS

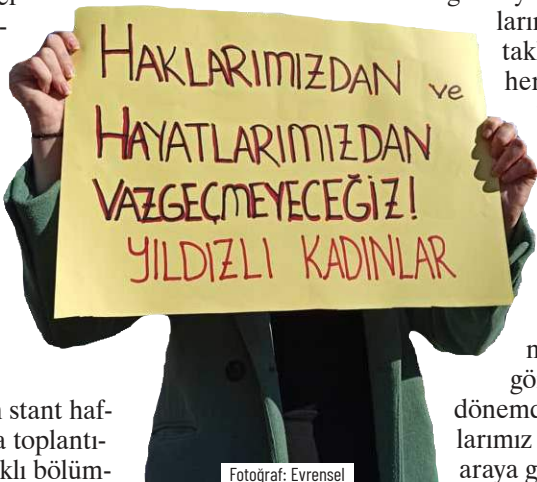
Arkadaşlarımıza nerede yaşadıkları, ne ile geçindiklerini ve geçinip geçinemediklerini sorduk. Bütün arkadaşlarımız aile evi veya yurttaki kalıyor. Aile

evinde kalanların bazıları yaşadığı baskıdan, yurttaki kalanlar ise kötü yurt koşullarından şikayetçi. Ancak hiçbir arkadaşımızın eve çıkabilecek maddi durumu yok.

Geçim kaynaklarının aileleri ya da aldıkları burslar olduğunu söyleyen arkadaşlarımız, bunlarla ancak temel ihtiyaçlarını karşılayabildiğini söylüyor. Tiyatroya veya konsere gitmek istediğimizde mutlaka bir şeyden kısmamız gerekiyor. Hatta kültürel ihtiyaçları bir kenara bırakırsak, dışarıda kahve içmek bile bir lüks.

TEK ÇARE, BİRLİKTELİK

Yediğimiz yemeyi hesabını yaptığımız ve yurttaki arkadaşlarımızın yaşadığı koşulları gördüğümüz bir dünyada, bir araya gelmekten başka çaremiz yok. Sahip olduğumuz onca dert, kampüste bu sorunların etrafında bir araya gelmemizi sağlıyor. Mücadele ederek kazanılan birçok hak, bugün mücadele etmemiz için umut kaynağı oluyor. Bu yüzden üniversitedeki tüm arkadaşlarımızı Kadın Çalışmaları Topluluğumuza çağırıyoruz.

Fotoğraf: Evrensel

‘Ölmek değil okumak istiyoruz’

Ayдын'da Güzelhisar KYK Kız Öğrenci Yurdu'nda Zeren Ertaş'ın asansör ihmalıyla hayatını kaybetmesinin ardından Türkiye genelinde yurtlardaki pandora kutusu açıldı ve yurtlardaki öğrenciler hem kız kardeşlerine sahip çıkmak için hem de kendi yurtlarındaki ihmal ve eksiklerin giderilmesi için yurtların bahçelerini, kentlerin merkezlerini doldurdular. Şimdi de tepkilerini, taleplerini Ekmek ve Gül sayfalarında kaleme aldılar.

Diyarbakır

EYLEMDEN SONRA SESİMİZİ DUYMAYAN YETKİLİLER HAREKETE GEÇTİ

İYAZ bin Ganem Kız Öğrenci Yurdu Dicle Üniversitesi'nin içinde yeni açılan bir KYK yurdu. Yurt açılır açılmaz, güvenlik kameraları dahi takılmadan 6 kişilik odalara yerleştirildi. Kampüs içi ulaşım ise akşam hava karardıktan sonra neredeyse yok. Gündüz kampüs içine giren otobüsler, akşam saatlerinden itibaren kampüs girişinde indiriyor.

Bir arkadaşımız yurt yolunda tacize uğradı. Bir arkadaşımız akşam saatlerinde yurda gelmek üzere otobüse bindiğinde otobüs, onu hastanenin önünde bıraktı. Arkadaşımız mecburen okulun içindeki yurda yürümek zorunda kaldı. Akşam vaktinde, ışıklandırması ve güvenlik kameraları olmayan yolda tacize uğradı. Bunun üzerinde yurdumuzda eylem yaptık. Yurttan çıkıp yürümeye başladık, yürüyüşümüz kampüsün girişindeki Zeren Ertaş için eylemde olan erkek öğrenciler ile birleşti. Ertesi gün de okul içerisinde bir basın açıklaması düzenledik. O zamana kadar sesimizi

duymayan Rektörlük, KYK Müdürlüğü ve belediye, biz bir araya gelince okul içi ulaşımı ücretsiz hale getirdi. Kampüs içinde hâlâ ışıklandırma yok.

Biz hep tedirgin mi yürüyeceğiz yurdumuza? Can güvenliğimizden endişe duymadan okumaya devam etmek istiyoruz. Biz eylem yaptıktan sonra otobüsleri ücretsiz ve daha sık yapabildiklerini gördük. Bu bize yan yana olmanın önemini hatırlattı.

FAİLLERİ VAR

Hacettepe'de bir arkadaşımız daha kaldığı yurttan intihar etti. İntiharlar, itildiğimiz karanlığın ve çıkmaz yolun sonucu; failleri var. Düşen asansörler, yapması gerekeni yapmayanların suçu. Tacizler, alınmayan önlemlerden dolayı devam ediyor. Sorumlular, ölen ve tacize uğrayan arkadaşlarımızı suçluyor. Biz yana durup birbirimizi kollamaya devam edeceğiz, etmeliyiz!

İyaz bin Ganem KYK Yurdu'nda kalan bir öğrenci

SORUNLARIMIZ TAHAMMÜL EDİLEMEECEK BOYUTTA

BUGÜN henüz yerleşmemiş bir düzende, eksiklerle, ulaşım sıkıntısıyla, yetersiz ve sağlıklı yemeklerle, kötü şartlarda eğitim görmeye çalışıyoruz. Yurtlarda çalışmayan asansörler, o valizlerle de başka bir zorluğu-muzdu. Daha tamamlanmadan İyaz bin Ganem Yurdu'na yerleştirilmemiz mağduriyetimizi artırdı. Dolaplar eksik, kapaksız, tuvaletlere henüz su verilmemiş, çalışma masaları tam değil-

di. 6 kişilik küçücük odalarda kalıyoruz. Odalarımızı kendi imkanlarımızla temizliyoruz.

Bu kadar mağduriyeti hak etmiyoruz. Defalarca rektöre gidip gerekli mecralara şikâyetimizi iletsek de henüz bir çözüm göremedik. Sorunlarımız artık tahammül edilemeyecek boyutta.

İyaz bin Ganem Yurdu'ndan bir öğrenci

SORUNUMUZ ELEKTRİK, ASANSÖR, DERTLERİ YURDA GİRİŞ SAATİMİZ

TIPKI Aydın'da olduğu gibi bizim yurttada asansör büyük bir sorun. İnerken kapısı kapanmaz, 4 kişi binse dahi sıkıntı çıkarır. Defalarca CİMER'e yazmamıza rağmen bir geri dönüş alamadık. Zeren'in hayatını kaybettiği gün dönüp arkadaşlara dedim ki "Bizim de sonumuz bu olacak herhalde. Bir gün bizim de başımıza böyle bir olay gelecek."

Normalde 3 kişilik olan odalar şu anda 4 kişilik. Odada hareket edecek yer yok. Hem okuyup hem çalışıyorum ve bu sebepten bazı günler yurda geç gittiğim oluyor. Bir sürü problem çıkıyorlar. Ya kimliğimizi alıyorlar ya güvenlikle tartışıyoruz ya da yurttan atmakla tehdit ediyorlar. Odalarda ayna yok, prize ütüyü takınca elektrik gidiyor fakat onların en büyük derdi bizim yurda saat kaçta geldikimiz.

Depremden sonra "yurt yıkılacak giremezsiniz" dediler. Ardından eşyalarımızı almak için 5 dakika girmemize izin verdiler fakat öncesinde bize kağıt imzalatıldılar. Sözde yıkılacaktı yurt, ne hikmetse tamir edilmiş. Korkuyorum bir gün yurt başımıza yıkılacak diye.

Yurtlarda saymakla bitmeyecek bu gibi sorunların görülmesi için illa bir arkadaşımızın başına böyle bir olayın mı gelmesi gerekiyordu? Tek istediğimiz daha güvenli ortamlarda barınabilmek.

Ezogelin Kız Yurdu'nda kalan bir öğrenci

3 MANEVİ DANIŞMANIN OLDUĞU YURTTA 1 PSİKOLOG YOK

KYK sonuçları açıklandığında ülkenin farklı yerlerinde yaşayan yaklaşık 4 bin öğrenci sonuç ekranında Halil İnalçık KYK Kız Yurdu ismiyle karşılaştı. Fakat uzunca bir süre ne adres ne fotoğraf ne bir telefon numarasına ulaşabildik çünkü yurt yeni inşa ediliyordu. Yaşadığımız problemler karşısında aldığımız yanıt "Yeni bir yurt, bunlar normal, biraz idare edin" oluyor.

Yurdumuzda merdiven seçeneği yok, asansöre mecburuz. Her blokta yalnızca 3 tane ve 7 kişilik asansör var. Odaların ilk günden beri arızalı olmasını, arızalı olmadığı durumlarda düşünce çalışmadığını bir kenara bırakıyorum; bu asansörler yeni kurulmuş olmasına rağmen düşmesi size mantıklı geliyor mu? Birkaç defa -2'ye düştüğü oldu. Acil çıkış merdivenlerini kullanmak isteyen arkadaşlarımız oldu fakat olaydan sonra kocaman harflerle bunun bir disiplin suçu olduğuna dair kağıt asıldı merdivenlere. Bunlar Zeren'in ölümünden önce oldu. Bu şartlar altında yaşamaya devam ettiğimiz sürece her birimiz Zeren'iz. Bizler tesadüfen sorunsuz ayrıyoruz o asansörlerden.

YAŞIYORUZ AMA NASIL?

Hepimizi derinden sarsan bir olay yaşadık ve destek almamız gerekiyordu. Ama 3 tane manevi danışmanın bulunduğu yurdumuzda bir tane psikolog bulunmadığı için kendi yaralarımızı kendimiz sardık.

Bugün de yaşıyoruz ama nasıl koşullarda? Küflü omlet yememek için haklarımızı arayarak. Şebekenin asla olmadığı, dağın tepesinde konulanmış yurttan acil bir durum anında telefon çeksin diye vakit kaybederek. Yemek saatlerinde gittiğimiz yemekhanede "Yemek bitti" cümlesini duyarak. Uyumak için yatağa girdiğimizde böcek var mıydı diye kontrol ederek. İşin özü: okuduğumuzda, dinlediğimizde, şahit olduğumuzda "Yok canım bu kadar acil bir durum değildir" dediğimiz şeyleri her gün, her an yaşayarak.

Öğrencilerin yüzde 90'ını yerleştirdik ifadesini bir başarı gibi pazarladılar ama bizi insanlık dışı koşullara teslim ettiler. Ölmeden okumak ve hayatımıza devam etmek istiyoruz.

Halil İnalçık KYK Kız Yurdu'nda kalan bir öğrenci

İNTİHAR, İHMAL, GÜVENSİZLİK ARASINA HAPSEDİLİYORUZ

BEN Uludağ Üniversitesinde okuyan ve kampüs içerisindeki Uluşehir Kız KYK Yurdu'nda konaklayan bir öğrenciyim. Üniversiteye yeni giren bir genç olarak dikkatimi ilk çeken şey, üniversitenin şehrin dışında olmasıydı. Üniversite Hastanesi sebebiyle yeşillik ve uzun caddelerle çevrelenmiş kampüsün giriş-çıkışları kontrol edilemiyor. Çevre yolunun ve ana yolların doğrudan kampüse bağlanması, güvensizlik sorunu yaratıyor. Günün her saatinde üniversiteli olmayan gençlerin geç saatlerde araçlarıyla kampüste tur attığına, KYK bölgesinde araçlarını park edip kadınları taciz ettiklerine şahit oluyoruz.

Öğrenciler bu soruna dair yurt idare birimlerine ve Rektörlüğe daha önce de gitmişlerdi. Yurtlar bölgesine ring seferlerinin düzenlenmesi, kampüs ışıklandırmasının artırılması, güvenliğin devriye gezmesi talepler arasındaymış. Bugün hâlâ kampüsün en işlek bölgelerinde dahi ışıklandırmalar yetersiz ve ring seferleri ihtiyacı karşılamıyor.

Bakımının ihmal edildiği asansörde Zeren arkadaşımız can verdi. Sorumlular ise ölümlerimizi elim bir hadise olarak anmakla, ölümümüze sebep olan düzenlemelerin üzerini kapatmakla ilgilendi. Olayın ardından asansör denetiminin TM-MOB'un elinden alındığı ve özelleştirildiği, TMMOB'un 2020 senesinde uyanlar yaptığı açığa çıktı. Nitelsiz yemek, barınma, demokratik-laik eğitim tartışmaları yürürken ihmallere canımızı almaya başladık.

Uludağ Üniversitesinden bir öğrenci

HAYATLARIMIZ İÇİN ÖRGÜTLENELİM

ÖFKELİYİZ çünkü hepimiz gibi hayalleri olan bir sıra arkadaşımız ihmallere sonucu hayatını kaybetti. Endişeliyiz çünkü başımıza bir şey gelmesin diye 11den sonra kapısından çıkmadığımız yurtlarda, canımızdan oluyoruz. O "kazanın" bizim yurttan da yaşanması an ihtimali.

Yurt sorumluları önlem aldıklarını söylüyor. Ancak yurtlara ayrılan bütçenin ne kadının gerçekten bizim güvenliğimiz için kullandığını bilmiyoruz. Kendi hayatlarımız için bir araya geldiğimizde ise çok güçlüyüz. Eylemin yapıldığı günden bu yana bizim yurdumuzda da asansör arızaları yaşandı ancak hemen teknik servis çağrıldı, asansörlere bakıldı. Ancak bu ne kadar sürer bilmiyorum. O nedenle bu olayı unutmamalı, unutturmamalı, tekrar yaşanmaması için bir araya gelerek mücadele etmeliyiz. Bunun yolu da yurtlarda öğrenci birlikleri kurmaktan, bu birliklerin gücünü de örgütlü bir mücadeleye dayandırmaktan geçiyor.

Cevizlibağ Atatürk Öğrenci Yurdu'ndan bir öğrenci

ÖĞRENCİLER YURLARDA SÖZ HAKKI SAHİBİ OLMALI!

BİZİM yurttan odalarımız 6-8 kişilik, ranzarlardan oluşuyor. Her katta ortak lavabo var. Yurdun fiziksel şartları, bir öğrenciye ihtiyacı olan özel alanı sağlamaktan çok uzak. Nitekim bize tanınan kişisel alan da bir yatak, bir komodin ve hiçbir şey sığdıramadığımız dar bir dolapla kısıtlı. Bu fiziksel yetersizlik yurdun gerek kütüphane gerek çamaşırhanesi olsun birçok alanında kendini belli ediyor aslında. Özellikle birkaç parça çamaşır yıkamak için tüm gün çamaşırhanede nöbet tutmak ilginç bir deneyim oluyor diyebilirim. Yurttan yemeklerinden kurt, böcek çıkan arkadaşlarımız var, bu maalesef artık KYK öğrencileri için sürpriz değil. Günün ilk öğünü kahvaltı çok daha vahim şekilde yetersiz kalıyor.

Öğrencinin kaldığı yurttan söz sahibi olmasını sağlayacak daha etkili yollarla çözüme kavuşmak, şartları iyileştirmek istiyoruz. Bunların yanı sıra geçen hafta Çemberlitaş Kız Yurdu olarak kaybettığımız kız kardeşimiz Zeren Ertaş için çıktığımız eylemde açılan bir pankartta "Bizim yurdumuzda asansör yok ama biz depremi bekliyoruz!" yazılıydı. Binamız eski bir bina. Hepimizin deprem konusunda kaygılıyız. 6 Şubat depreminden sonra yurttaki yetkililerle konuştuğum kadıyla Çemberlitaş Kız Yurdu'nun 99 depreminden sonra güçlendirildiği ve sağlam olduğu söyleniyor. Tüm bloklarda bariz şekilde görülen duvar çatlaklarından dem vurduğumuzda "onlar sıva çatlağı" denilerek geçiştiriliyor. Gereken yerlere bu konu hakkında başvuru yapmamıza rağmen tatmin edici bir cevap bulamıyoruz. "Elem bir kaza", "kader, mukadderat" gibi utanç verici söylemlerle ihmalkarlığı mazeret sunulmadan barındığımız yurdun dayanıklılığında emin olmak istiyoruz. "Burası devlet yurdu bir şey olmaz" düşüncesine karşın "Belki tam da bu yüzden korkmalıyız" endişeleri maalesef son dönemde yaşadığımız utanç verici acılarımız dolayısıyla daha baskın geliyor.

KYK Çemberlitaş Kız Yurdu'nda kalan bir öğrenci

SAKLI BAHÇELER HARİTASI

Fotoğraflar: Ekmek ve Gül

Sevil ARACI

“Masumiyet çoktan terk ettiğimiz bir şehir, sadece çocukların bildiği eski bir şiir...”

Nermin Yıldırım'ın ilk basımı 2013 yılında Doğan Kitap'tan yapılan, 2018 yılında ise Hep Kitap'ın yeniden bastığı romanı 'Saklı Bahçeler Haritası' okuyucuya hem bir zaman yolculuğu yaptıran hem farklı coğrafyaları gezdiren hem de onu duygudan duyguya sürükleyen bir roman.

Kitap bir yayınevinin genel yayın yönetmeni olan Rıdvan'ın bir sabah masasında elli üç yıl önce yazılmış iki mektup bulması ile başlıyor. Başta mektupların yanlışlıkla masasına bırakıldığını düşünerek bunun üzerinde durmayan Rıdvan, mektupların her seferinde daha esrarengiz bir biçimde bırakılmaya devam etmesi ile gerilim, endişe ve merak duygularının peşine takılıp mektuplar ile kendisi arasındaki bağı ve mektupların gizemini çözmeye çalışıyor.

Nermin Yıldırım aynı dönemde, ayrı coğrafyalarda yaşamış iki kadının ortak kaderini yaklaşık otuz yıllık bir zaman dilimine yayarak yakın tarihe ayna tutuyor. Saklı Bahçeler Haritası gerilim ve merak unsurunun hiç eksilmediği, ustaca kurgulanmış olay örgüsüyle çok hikayeli, sarsıcı bir roman.

TOPLUMSAL TARİHLER ORTAK ACILAR

Okuru aklın ve kalbin karanlık dehlizlerinde dolaştıran Nermin Yıldırım, kaybolmuşlara, hayattan ne istediğini unutmışlara ve çıkış aramaktan yorulmuşlara eşsiz bir harita sunuyor.

Romanın başkahramanları olan Suad ve Behiye, ayrılıklarından 27 yıl sonra birbirlerine mektupları ile ayrı

kaldıkları dönemde yaşadıklarını, 2. Dünya Savaşı'nın yarattığı atmosferin Berlin'den ve İstanbul'dan görünümü eşliğinde anlatıyorlar. Mektuplar Nazi Almanyası'ndan Guernica'ya, Dersim'den Aşkale'ye bizi sürüklerken, acılarımızın ortak olduğu vurgusu ile bizleri sarsıyor. Toplumsal tarihimizde yara olan pek çok olaya da gönderme yapan mektuplarda en yürek parçalayıcı kısım Suad'ın en sevdiği kişi olan Eliz'in 6/7 Eylül olayları sırasında yaşadıkları oluyor.

“Gittin de kurtuldun mu, dönersen kurtulacak mısın?...”

...Hatırlasana, burada Dersim bombalanırken, orada Guernica yanmadı mı? Aynı anda iki ayrı noktadan yola çıkan ve rayları gamla gıcırdatan kara trenlerin biri Aşkale'ye, diğeri Auschwitz'e varmadı mı? Başka yerde başka çocuklar öldü, başka adamlar başka kadınları kıskırtılar, başka zavallılar başka kimsesizler çektiler. Ama tek rahimden çıkmışçasına aynıydılar aslında, sadece başka suretlere büründüler” cümleleriyle Behiye'ye seslenen Suad bir yandan içinde biriktirdiği zehri akıtırken bir yandan da dünyanın çeşitli köşelerinde yaşanan ortak acılara işaret ediyor.

Cumhuriyet döneminin etkisinde olan babası sayesinde nispeten özgür bırakılan Suad, kendisinin hapsedilmek istendiği rollere direnen, başına buyruk, toplumsal rollerin belirlediği sınırlara karşı çıkan, bu özelliği ile zaman zaman deli gömleği giydirilmeye çalışan biri. Suad, evliliğe hiç istekli olmamasına rağmen, ailesi tarafından zamanı geldiği düşünüldüğünde, hiç tanımadığı ve sevmediği biri ile zorla evlendirilmekten kurtulamıyor.

O NEFİS MÜDAAFA

Zorla evlendirildiği kocasının kendisine yaşattıklarını hazmedemeyerek en sonunda onu yavaş yavaş öldürme-

sini de kendince mantıklı bir izahata oturtan Suad “Kaza ile cinayet arasındaki fark nedir hiç düşündün mü? Hani Jürgen öldüğünde intihar ile kaza arasındaki rabatayı düşünmüştün ya; peki, bir kazayı cinayet bir cinayeti kaza yapan şeyi düşünmeye hiç lüzum gördün mü? Bence bazen cinayet, başımıza gelen kazaları bertaraf etme şeklidir. Misal, kocam başıma gelen en büyük kazalardan biriydi. Onu zehirlemek kaza sayılamayacağı gibi, bence cinayet de değildi. Olsa olsa nefsi müdafaa, nefis bir müdafaa biçimi!” diyerek açıklıyor meşru savunmasını. Bugünden bakıldığında yıllarca zulüm gördükten sonra kendisine zulmeden erkekleri öldürmekten başka çıkar yolları kalmayan kadınları anlamamızı ve bu nefis müdafaa biçimine bir tebessümle bakmamızı sağlayan bu anlatı belki de romanın en can alıcı yerlerinden biri.

Nermin Yıldırım, en küçük rollerdeki karakterlerini dahi ustalıkla işleyen, her birini gözlerimizin önünde canlandırırken bu romanıyla, bir yandan bizleri tarihin sayfalarında gezdirirken, bir yandan da son satırlara dek merak ve heyecanımızı diri tutarak anlatıyor hikayesini. Tahmin edilmesi zor sonu ile de şaşırtan roman bittiğinde, tüm dünyada yaşanan ortak acıların, savaşların, ötekiye duyulan nefretle yapılanların, kadınların asırlık çilelerinin tüm ağırlığını yüreğinizde taşıyarak kapatıyorsunuz kitabın kapağını. 1940'lardan 2000'lere sarsıcı ama bir o kadar da etkileyici bir yolculuk yapmak istiyorsanız, bu romanı okumalısınız.

KÜNYE

İlk Basım Doğan Kitap 2013
Hep Kitap 23 Ekim 2018
348 sayfa

Boş Dolaplar

**Yeldeğirmeni Ekmek ve Gül
Grubu
Kadıköy-İstanbul**

YELDEĞİRMENİ Ekmek ve Gül Grubu olarak okuduğumuz ilk roman Nobel ödüllü yazar Arnie Ernaux'un “Boş Dolaplar”ı. Yazarın ilk kitabı olan Boş Dolaplar otobiyografik izler de taşıyan bir roman. Hatta henüz yorumlamalarımıza başladığımızda ilk konuştuğumuz şey yazar ve kitabın yazılma süreci oldu. Yazar uzun süre edebiyat öğretmenliği yapmış. Fakat kitabı yazarken eşinden gizlemiş. Eşinin kitap yayımlandıktan sonra da “Benden gizli kitap yazan biri beni aldatır da” diye düşünerek boşanması manidar geldi bizlere. Bunu saklama ihtiyacın sebepleri, kendi ilişki deneyimlerimizle birleşti. Özel hayatımızda dahi kendimize yer açma çabamız hepimizin tekrar düşündüğü bir yer oldu.

Kitabı okurken şu hissiyata kapıldık: Yazar bir gün oturup aklından geçenleri sırayla, hiçbir müdahalede bulunmadan olduğu gibi kağıda geçirmiş. Karakterin aklından geçen düşünce zincirlerinin ifadesi olan bu anlatım biçimini okumakta zorlandığımızı bir kısmımız itiraf ettik.

Roman bir üniversite öğrencisi olan genç kadın Denisse'in merdiven altı bir kürtaş masasındaki hali ile başlıyor. Ve roman boyunca büyüdüğü yeri, ailesini, okuduğu okulları, hislerini anlatıyor. Denisse'in ebeveynleri kafe-bakkal kafe işleten, okumamış kimseler. Denisse'i özel okula gönderiyorlar. Okul hayatıyla birlikte başlayan sınıf atlama arzusu, onaylanma ihtiyacı, doğduğu ailenin ve toplumun noksanlıklarına derin öfke ve utanç duygusu hikayeye hakim. Okulun getirdiği imkanlar ve yeni fikri ufuklar yaşamını ikiye bölüyor. İki ayrı dünya arasında sıkışıp ailesinin temsil ettiği her şeye karşı kendini yeniden inşa etmeye çalışan genç bir kızın öyküsü. Tabii ki bu öykü bir kısa yol değil en zor ve engembeli yollara çıkıyor. Yoksulluğa, cezalet, varlıklı burjuva sınıfın yaşam tarzına özentiler arasında kaybolmama direncini görüyoruz.

Kitapta Fransa'daki toplumsal dönem ve süreçler ile (1950'ler) yazarın kendi kişisel deneyimlerini birleştirmesi açısından da çok kıymetli. O dönemin toplumsal yapıyı, kürtaş meselesiyle somutlaşan kadına ve haklarına bakışı içselleştirmemizi sağlıyor. Günümüzde kendi ülkemizde aynı tartışmaları yürüten kadınlar için buruk bir his olduğunu söylemek yanlış olmaz.

SERMAYE SINIFININ 12. KALKINMA PLANI DERİNLEŞEN YOKSULLUK

Kadınların planı ise **mücadele!**

Satı BURUNUCU

Kalkınma planları, iktidarların gelecek dönemde önceliklerini, tercihlerini ve bu hedeflere hangi yollarla ulaşacağını açıkça ortaya koyduğu ekonomi politik belgelerdir. Söze üretim araçlarının özel mülkiyetine dayanan kapitalist üretim düzeninde kalkındırılmak istenenin yalnızca sermaye sınıfı olduğunu bileerek başlamalıyız. Orta vadeli programlar ve yıllık bütçeler de aynı sınıfsal tercihle uzun vadeli planlara uyumlu hazırlanıyor. Dolayısıyla sermaye sınıfının çıkarına olan her şey işçi sınıfı ve emekçilerin zararına oluyor ki buna rağmen tercih ediliyor. İşçi sınıfı ve emekçilerin çalışma, yaşama, örgütlenme olanaklarını daraltan her plan kadınların, gençlerin ve çocukların hayatını da yaşanmaz hale getiriyor

KALKINMA PLANININ 3 ANA POLİTİK TERCİHİ

Planı incelediğimizde belli başlı üç politikadan söz edebiliriz:

■ Milyonların hayatına karşılık bir avuç uluslararası tekelin, iş birlikçilerinin ve yandaş sermayenin çıkarlarını geliştirmek. Özelleştirmeler, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, kamusal emeklilik hakkı ve kıdem tazminatının gaspı, emeklilik yaşının yükseltilmesi, esnek çalışma, sermaye sınıfına aktarılan teşvikler, işsizlik fonunun kullanımı, yaşama alanlarımızın ve doğanın yağmalanması vb. Bu bölümde çoğaltabileceğimiz her şey sermaye sınıfına sonuna kadar bir devlet planı olarak sunuluyor.

■ Emperyalizmle bağımlılığı ekonomik, ticari ve askeri düzeylerde artırırken

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

aktif NATO üyeliği vurgusu, savunma ve silahlanma giderlerinin ve İçişleri Bakanlığı bütçesini artırarak ülkemizi bir savaş batağının ortasına itecek, içeride baskıyı artıracak politikalar.

■ Asıl yazımızın bahsi olan ideolojik tahakkümün temeline aileyi, onun da odağına kadınları koymak, milli, manevi aileyi istikbalimiz, kadınları ise bunun taşıyıcısı yapmak.

KADININ ADI HER YERDEN SİLİNDİ

Hatırlanacağı üzere AKP iktidarı 2011 yılında Kadın Bakanlığını kapatarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını kurmuştu. Kadın sözcüğünün bakanlıktan çıkarılması siyasi bir tercihti, kadın aile içinde tanımlanmalıydı. Dönemin Başbakanı Erdoğan "Biz muha-

fazakârız. Aile bizim için önemlidir" derken kadınların önce adı silinecek sonra aile veya sosyal yardım merkezli politikaların üretildiği bir yapının içine hapsedilecekti. Bu tarihten sonra kadın sözü daha açık bir biçimde tüm aile şuralarında ve kalkınma planlarında asli görevleri ev eksenli bir yaşam tanımlaması içinde geçer oldu. Kadınların ane olması, yüksek sesle gülmemesi en az 3 çocuk yapması, kürtajın cinayet olduğu, kadınların işsizliği artırdığı, boşanmaların engellenmesi, sezaryen doğumlara karşı çıkılması, nafaka hakkının gasbedilmesi, Medeni Kanun'un değiştirilmesi, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması, 6284 sayılı Yasa'nın iptaline dair iktidar erkandan gelen açıklamalar hiç eksik olmadı. İktidar kadınlara sadece beden ve kimlik deneti-

mi üzerinden en resmi ağızla hükmetmiyor aynı zamanda kendi iktidarının devamı ve sermaye birikimi için kadına, aileye, nüfusa müdahale etmekten kaçınıyordu.

LBGTİ bireylere yönelik nefret söylemleri, "Evlenme yaşı yükseliyor, boşanmalar artıyor, çocuk doğum oranları düşüyor, önüne geçelim" açıklamaları evlenecek genç çiftlere sıfır faizle kredi vereceğiz vaatleri aynı politikaların devamı. Ailede reis erkek iken ülkede reis Erdoğan'dan başkası değildi. Kutsanmış güçlü aile metaforları içinde emek ve kadın düşmanı politikaların yıkımına karşı bir de toplumsal kabul/rıza yaratmak en güzeliydi.

MAKBUL KADIN YETMİYOR, MAKBUL AİLE DE GEREKLİ

Kaç çocuğu nasıl doğurursak, hangi saatlerde sokağa çıkarsak, iş ve aile yaşamını nasıl uyumlu hale getirirsek makbul kadın olunacağını yıllardır dinliyoruz. Ancak şimdi makbul kadının yeni görevleri var. Makbul kadın, makbul aileyi kuracak, onu her şeye rağmen koruyacak, yaşatacak, milli ve manevi değerlerimiz gözetilerek sağlıklı nesillerin devamını ve geleceğe aktarımını taşıyacak.

12. Kalkınma Planı'nda kadın cinayetlerinin önlenmesi, şiddetsiz bir yaşamın sağlanması, istihdamda eşitlik, güvencesiz, kayıt dışı işlere son verilmesi, eşit işe eşit ücretin sağlanması, sosyal bakım alanlarına yatırım yapılması gibi politikalar elbette yok. Aksine bir bütün olarak esnek çalışmanın yaygınlaştırılması, güvencesiz kadın emeği sömürsü, evden çalışma, mikro kredili

projeler ve bakım işlerinin tamamen kadınlara yıkılması var.

Bizim yarattığımız milli gelir ve adaletsiz vergi yükü içinde bizden sağlanan vergi gelirleriyle binlerce kreş yapılabilir, çocuklarımıza eğitimin her kademesinde ücretsiz sağlıklı beslenme sunulabilir, yaşlı bakım evleri, kadın sığınma evleri açılabilir, kadınlara eğitimde, istihdamda her alanda eşitlik politikaları geliştirilebilir. Ama burada tercih bizden alınan Diyanet'e, faize, silahlanmaya, özel sağlık, sigorta, eğitim şirketlerine, sermaye sınıfına hamduyla götürmektir.

ÖRGÜTLENME VE MÜCADELE İÇİN GEREKÇEMİZ DÜNDEN DE ÇOK

12. KALKINMA Planı özetle bize diyor ki güvencesizlik, işsizlik, yoksulluk, başta eğitim ve sağlık hakkı olmak üzere yoksunluk artacak. Biz bütçe gelirlerinin neredeyse tamamını sizden topluyoruz ancak onu savaş politikalarına, Diyanet'e, faiz ödemelerine ve sermayeye aktaracağız. Bizim milli ve manevi değerlerle kuşatılmış makbul aileye, onu kurup koruyacak ve ileriye aktaracak siz makbul kadınlara ihtiyacımız var. Güvencemiz de istikbalimiz de sizsiniz.

12. Kalkınma Planı ya da

ondan öncekileri düşündüğümüzde bütün planlarla bizim örgütlü mücadelemizin düzeyi arasında doğrudan bir ilişki var. Ne kadar zayıfsak sermaye sınıfı ve iktidarlara o kadar saldırgan planlarla geliyor, ne kadar güçlüyse o kadar planda varız.

12. Kalkınma Planı, OVP'si ve bütçesiyle haklarımızı ve hayatlarımıza kasteden bunu da bizim üstümüzden hayata geçirmeyi amaçlayan bir plandır. Plan ve programlarda kadınların adları silinse, tek adam yönetimi bizi aile ve sosyal hizmet politikalarının içine hapsedmeye çalışsa da ülkemizdeki kadın mücadelesinin ileriye doğru taşıdığı misyon örgütlenme, kazanım ve mücadele deneyimlerini aktarmaktır. Ne sömürü düzeninin ne de tek adam yönetiminin bekası için payanda değiliz, olmayacağız. Biz ancak kendi geleceğimizin güvencesi olmak için dün olduğu gibi bugün de yarın da mücadele edeceğiz. Tek planımız budur.

Fotoğraf: Evrensel

Bir 'yaşam'a mücadelesi

İlknur HAYLAZ
Esenyali-İstanbul

Akşamın hafif serinliğinde iş çıkışı, koştur koştur bir kafeye gittik. Rengarenk kurabiyelerden ve pastalardan insanların gözünü alması epeyce zordu. Kahvelerimizi söyledik. Rojin kahvesinden bir yudum aldıktan sonra "Hayatımı anlatsam roman olur, film olur" dedi. Şiddet dolu bir yaşam içinden 20 yıl sonrailmekilmek ördüğü o kendine verdiği güç ile sıyrılıp kimseye muhtaç olmadan yaşayan bir kadın.

Diyarbakır'ın bir köyünde zengin bir baba ve iki eşi ile birlikte evde 10 çocuk yaşıyorlar. Kız çocuklarının arasında ise en büyüğü Rojin. Annesi bazı zamanlar evi terk ediyormuş. Küçük çocuklarını alıp Rojin'i evde tek bırakıyormuş. Rojin'in üvey annesi ne yemek veriyor ne de Rojin'e banyo yaptırıyormuş. 6 ay boyunca annesi eve gelmediği ve kimse ona bakmadığı için aynı kıyafetle geziyor ve bitleniyormuş. Köydeki çocuklar tarafından çok dışlanmış.

11 yaşına geldiğinde başına bir yazma örtülmüş ve parmağına bir yüzük takılmış. Rojin'i, annesinin 24 yaşındaki amca oğlu ile nişanlamışlar. 6 ay sonra da imam nikahı yapılmış.

Evlendirildiği gün evde kıyametler kopmuş. Rojin odadan kaçmış. Eltisini kapının önüne bekçi olarak koymuşlar. "Çok küçüktüm. Neyin olacağını bile tam anlamamıştım. Çok korkuyordum. Sonrasında beni hastaneye bile götürmediler 2-3 gün boyunca sadece üzerime

Rojin 'yaşam, aydınlık' demek. Rojin tam da isminin anlamını taşıyor. Yaşamına, hayatına, mücadelesine, dayanışmasına devam ediyor.

kova kova soğuk su döktüler. İş için Ankara'ya gidiyordu zaman zaman 1 ay kadar gelmiyordu. Onun evde olmadığı gün benim için düğündü. Fakat geldiğinde yine aynı şeyleri yaşıyordum. Korkudan vajinismus olmuşum. Bana 'Sevgilisi var, o yüzden birlikte olmuyor' diyerek şiddet uyguladılar. Sonra beni 3-5 tane hocaya götürdüler. 'Cin çarpmış' dediler. En sonunda beni doktora götürmeye karar verdiler. Doğum sedyesine ayaklarım yetişmedi. Doktor muayene ederken de o kadar korktum ki. Doktor ise ağlamaya başladı. 'Sakin korkma. Ben sana yardım edeceğim. Çocuk esirgeme kurumuna göndereceğim seni' dedi. Fakat kapıda bekliyorlardı, o da olmadı" diye anlattı yaşadığı korkunç istismarı.

Şiddet uyguladıktan sonra sokağa atılmışlar. Annesi, babası almış Rojin'i bu sefer de şiddet orada devam etmiş. Sonra koca evine geri dönüş. Rojin daha 13 yaşına girmeden hamile kalmış. "Herkes çok telaşlıydı. Ölüm riskim varmış. Erkek çocuk doğurdum. 4 yıl sonra da kızım oldu. Bu sefer de kız çocuğu diye şiddet gördüm. 6 yıl sonra kendi isteğimle bir çocuk doğurdum" diye anlatan Rojin, oğlu 20 yaşına geldiğinde boşanmaya karar vermiş. Çocuklarına zarar gelsin istemiyor, onlar için mücadele ediyormuş.

2 çocuğu ile birlikte İstanbul'a annesinin yanına gelip hemen işe girmiş. Ama bu sefer şiddet çocuklarına ve kendisine, annesinin evinde devam etmiş. 2 yıl boyunca çalışmış, para biriktirmiş. Sonra şiddet çocuklarına uzanınca kızını ve oğlunu yanına almış. Bu sefer de annesi, kızını dışarı atmış. Rojin, kızına bir yer bulmuş fakat kendisi 3 gün boyunca parklarda, camilerde, mezarlıklarda kalmış. Sonra ev tutmuşlar. Kartonların üzerinde yatsalar bile, orası onlar için saraymış. "Ne olursa olsun hep mücadele ettik. Kızım da işe girdi. Hiçbir kadın asla pes etmesin. Korkmasınlar. Duygularını bastırmasınlar. Ben savaşıbiliyorsam, onlar da savaşıabilir. Bu yazı da umarım herkese umut olur. Güneş bir gün bize de doğacak" diye hikayesini okuyan kadınlara sesleniyor.

Bunları anlatırken kahvesini içmeyi unutmuş, soğutmuştu. Rojin "yaşam, aydınlık" demek. Rojin işte tam da isminin anlamını taşıyor. Yaşamına, hayatına, mücadelesine dayanışmasına devam ediyor. Bunlara devam ederken de hem kendi yolunu hem de çevresindeki lerin yolunu aydınlatıyor. Bu mekanizmalar, bu sistem el ele verdi, senin çocukluğunu çaldı. Ama bizler değiştirmek için hep birlikte mücadele etmeye devam edeceğiz.

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

'Tenha sokaklarda çok korkuyorum'

Kimimiz iş yerinde işvereni tarafından mobbinge uğrarken kimimiz de evde eşinden fiziksel şiddete maruz kalıyor.

YILLARDIR gündemimizde olan kadına şiddet onlarca değişikliğe ve ölümle sonuçlanan yüzlerce olaya rağmen azalmadı. Azaltmakla beraber giderek arttı. Bu durum da yüzlerce kadının güvenli yaşama hakkını tehdit eder hale geldi. Öyle ki kadınların bir kısmının sosyal etkinliklerinde azalma oldu. Tek bir bakışa ve yanına yaklaşan kişilere şüpheyle bakar oldu kadınlar. Şiddet sadece fiziksel değil, psikolojik, ekonomik ve sosyal olarak da ayrılıyor. Kimimiz iş yerinde işvereni tarafından mobbinge uğrarken kimimiz de evde eşinden fiziksel şiddete maruz kalıyor. Kimimiz sokakta toplumsal cinsiyete bağlı şiddete maruz kalırken kimimiz de sevdiğimiz insanlardan psikolojik şiddete maruz kalıyor. Bu durum sadece örnek verdiklerimiz sınırlı değil. Evde, parkta, pazar yerinde, markette, okulda, kafede, sokakta... Ne yazık ki hayatın her alanında yaşıyoruz.

Bir arkadaşım ile konuşurken bana "Dışarı çıktığımda تنها bir sokağa geldiğimde çok korkuyorum. O an hiç kimseyle tartışmamış olsam bile gelecek kötülüğün aslında hiç suçu olmayan kadınların başına da geldiğini hatırlıyorum. Hayatım bu korkuyla geçiyor" demişti. Birçok kadının kâbusu aslında bu söyledikleri. 6284 Sayılı kanununun hedefe konması ile umudumuz iyice yiterken tek başına olmadığımı, tüm kız kardeşlerimin yanımda olduğunu biliyorum.

Dilan KAYSERİ

'Aslan payı eğitime' diyorlar ama yavru aslan

Başak ÖZER
Kartal-İstanbul

Karlıktepe Mahallesi'nde yaşayan kadınlarla sohbetlerimizin gündeminde Milli Eğitim Bakanlığının yeni cereyan eden Okulöncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde yaptığı yeni düzenlemeler vardı. Okullarda sağlıksız beslenen çocukların varlığı ile yüzleşmeden okul öncesi ve ilköğretim kurumlarında katkı payının alınması meşru bir zemine geçti. Bu geçiş yeni düzenlemenin yürürlüğe girmesi ile okul yönetimine daha da cesaret veren uygulamada zaten var olan katkı payı, aidat adı altında okul eksikliklerinin giderilmesi için istenilen masraflar da kadınların sırtına yük olmuş durumda. Tam bunları konuşalım derken bütçe görüşmeleri sonucunda sözde aslan payının eğitime ayrıldığını da öğreniyoruz. Evet Bakanım biz de tam bu konudan bahsediyorduk...

AYLIK 100 LİRA OKUL TEMİZLİĞİ PARASI

İki çocuğu olan Selda, vakıf okullarında bağışın başlarda velilerin inisiyatifine bırakıldığını ancak daha düzenleme ortada yokken bile ortaokula giden çocuğu için dönemi 300 lira aidat verdiklerinden, aidat ödeme günü geçince okul yönetiminin banka gibi arayıp geciken aidatı hatırlattığından bahsediyor. Liseye giden çocuğu için ise ayda 100 lira temizlik parası veriyor. Okulların açıldığı ilk dönemde sınıflar eksik personel nedeni ile tam 1 ay boyunca temizlenmemiş.

Pazardan ne alabildiğini çocuklarının beslenme çantasına ne koyabildiğini sordüğümüzda sebze hariç meyve alabildiğini, meyvenin yanı sıra patates soğanla bittirdiği pazar alışverişinin 500 lira tuttuğundan bahsediyor. "Kuruyemiş dahi ko-

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

yamıyorum" diyor. Haftada bir köfteden ayda bir köftee geçtiklerini söylüyor. Eşi asgari ücret alıyor, kira ve fatura ödemediği halde iki çocuğa zor yetişebildiğinden bahsediyor.

ULAŞIM MASRAFINI ÖDEYEMEYİNCE KIZINI YAKINDAKİ LİSEYE YAZDIRDI

Okullarda bir öğün ücretsiz ve sağlıklı yemek için Ekmek ve Gül'ün başlatmış olduğu kampanya adına imza toplarken tanıştığımız Songül, merdiven altı bir ambalaj atölyesinde çalışıyor. Tam 5 yıl boyunca sigortasını yatırmamış patronu. Günde 10 saate yakın çalıştığından bahsediyor. Liseye giden kızı sağlık meslek lisesinde okumak istemiş ancak okulun eve uzaklığı sebebi ile ulaşım masrafı olacağından daha yakındaki bir meslek lisesine yazdırmış kızını. "Bir de servise nasıl para vereyim?" diyor. Beslenme maliyetinin üstüne bir de ulaşım maliyetinin eklenmesini göze alamıyor. Çocuklarının ihtiyaçlarını karşılayabilmek

için bazı hafta sonları cemevinde bulaşık yıkamaya gittiğinden bahsediyor. "Ben de çocuklarımla vakit geçirmek isterdim ama çalışmadığım günler ek gelir olsun diye cemevinde bulaşık yıkamaya gidiyorum, bir şeyleri karşılamaya ucundan da olsa yetiyor" diyor.

ÖZEL OKULLARDA 6 AYDA BİR ZAM

Geleceği için endişe ettiği çocuğunu daha iyi bir eğitim alır umudu ile özel okula gönderen Yasemin'in yaşadıkları farklı değil. Özel okullarda ücretli yemekhaneler var ancak fiyatlar sürekli güncelleniyor. Servise, yemekhaneye sürekli ara zamlar geliyor. Yasemin bu duruma başlangıçta itiraz ettiklerini, ek zammı kabul etmediklerini ama "çocuğumuz farklı muameleye maruz kalır" korkusu ile zam oranını ödemek zorunda kaldıklarından bahsediyor. "Buna rağmen etli yemekler sebze yemeklere dönüştürülüyor, menüde etli kuru fasulye yazıyor, çocukların önüne sade fasulye

geliyor" diyor Yasemin. Çocuğunu başka bir özel okula gönderen veli ise eylül ve mayıs ayında yılda iki kez yemek ücretlerine yüzde 65'e yakın zam yapıldığından bahsediyor.

SOSYALLEŞME DERSLERİ PARAYLA

Devlet okullarında 1. sınıflarda öğretmen seçimi belirli bir bağışla mümkün hale gelmiş durumda, bağış oranında belirli bir fark ile en çok talep edilen öğretmen seçilebiliyor. Bu durumda bin lira olan kayıt ücreti 5 bin liraya kadar çıkabiliyor. Çocukların sosyalleşmeleri için yapılan drama dersleri de ücretli hale gelmiş durumda. Drama, İngilizce, robotik kodlama gibi dersler belirli bir ücret ödenerek alınabiliyor.

PERSONEL ÜCRETİNİ MEB KARŞILASIN

"Öte yandan okul aile birliği işveren sıfatıyla okullarda temizlik personeli istihdamı için velilerden para topluyor" diyor Fatoş. Okullarda personellerin MEB tarafından karşılanması gerektiğini söylüyor. Bu noktada eğitime ayrılan bütçeyi konuşuyoruz. Ücretsiz ve sağlıklı bir öğün yemek dahi sunamayanlar bütçenin önemli kısmının eğitime ayrıldığından övünerek bahsediyorlar. O halde biz de soruyoruz. Okullarda bir öğün yemek vermiyorsunuz, personel giderlerini velilerin sırtına yüklüyorsunuz, ferman verir gibi okullardaki katkı payını yasalastırıp her türden eşitsiz ve ücretli bir eğitimi meşru hale getiriyorsunuz. Nasıl oluyor da eğitime "aslan payını ayırdığınızı" iddia ediyorsunuz? Ayrılan bütçeyi oluşturan kaynaklar, yıllardır işçi ve emekçilerin emeği üzerinden kazandığınız vergi ödemelerinden oluşuyorken Bakanlıklara ayrılan bütçelerde kadınların, işçilerin, emekçilerin, öğrencilerin lehine hiçbir düzenleme nasıl oluyor da olmuyor?

'Evladımın beslenme çantası boş kalınca yetersiz hissediyorum'

Kayseri Üniversitesinden bir öğrenci

"Seçimden sonra okul öncesi öğrencilerinin bir öğün ücretsiz yemeklerini ellerinden almak da neyin nesi?" diyen velilerin sayısı oldukça fazla. Veliler bu durumdan oldukça şikayetçi. Konuştuğumuz bir veli eşinin asgari ücretle çalışan bir fabrika işçisi olduğunu ve anaokulu-ilkokul döneminde 2 çocuk okuttuğunu belirtti, ardından yaşadığı o yürek burkan olayı anlattı. "İlkokula giden oğlumun beslenme çantasını dolduramıyorum eşimin geliri yetersiz geliyor. Ekonomik gücü bizden daha iyi olan aileler, çocuklarının beslenme

çantalarına bizim için lükse kaçan kuruyemişler, meyveler koyuyorlar. Haliyle benim gibi velisi çantalarına bu tarz yiyecekleri koyamayan çocukların da canı çekiyor. Bu durum beni ve benim gibi pek çok veliyi oldukça rahatsız ediyor. Evladım eve gelince beslenme saatinde yaşadıklarını anlatırken eşim ve ben kendimizi yetersiz hissediyor ve ne yapacağımızı bilemiyoruz" dedi.

Çocuklar uyuduktan sonra eşi ile ettiği sohbetin ek iş aramak ya da evden çalışabileceği bir iş olup olmadığı. "Kendimizi yetersiz hissetmek ev içi huzurumuzu da çok etkiliyor. Bir öğün ücretsiz yemek kampanyasını oldukça destekliyorum" diye ekledi konuştuğumuz veli.

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

‘Anne şimdi niye daha az gülüyorsun?’

Alışveriş yaparken ucuz indirimli ürünleri takip ediyor; öte yandan yemek yaparken ertesi günün yemeğini düşünüyordum. Bizden gülüşlerimizi çaldılar.

Merhabalar, ev emekçisi bir anneyim. 2023 yılının son aylarında sona geliniyor gibi hissediyordum. Zengin daha zengin olduğu, fakirin daha fakirleştiği, sömürünün iliklerimize kadar işlediği bir süreçteyiz.

İlköğretime giden bir kızım var. Evi-mizle okul arası yürüyerek 20 dakika; yaz kış yürüyoruz. Kızım yorulduğunu dile getirince, ben de “Yorulmuyoruz kızım spor yapıyoruz” diyerek geçiştiriyorum. Servise yazdırabilecek ekonomim yok. 8 bin lira kira veriyoruz. Şu anda oturduğumuz bölgede kira fiyatları 17 bin liradan başlıyor.

Bir öğün ücretsiz yemek talebi ile birçok yerde biz anneler imzalar topladık ama Meclisteki bütçe görüşmelerinde geçen yıl kabul görmemişti. Milletvekili-miz Sevda Karaca’ya teşekkürlerimi sunuyorum arkadaşlarım ve kendi adıma. Hâlâ Mecliste sesimiz olmaya devam ediyor.

Öte yandan cumhurbaşkanımız Aile Şurası’nda nüfus azlığından dem vura-rak “Boşuna 3 çocuk demedik biz” vur-gularını yapıyor. Boşanmaların arttığını söylüyor. Bu ekonomik koşullarda ne kadar daha aç ve sefil bırakacağımız çocuklar doğuracağız? Yurt dışında birçok ülkede çocuk başına ödemeler yapılıyor. Ücretsiz eğitim, ücretsiz sağlık en önem-lisi beslenmeyi devlet karşılıyor.

Açlığa, yoksulluğa mahkum edilen çocuklar, gençler ve biz kadınlar böyle bir sömürü sisteminde ölmeliyiz. Gerçi ölüyoruz da her savaş ortamında olduğu gibi. Filistin’de yine çocuklar ka-dınlar ve yoksul halk katlediliyor. Biz

kadınlar endişeliyiz, korkuyoruz. Çocuk-larımızın geleceğinden, aç kalmasından, eğitiminden, iş bulamayacağından endi-şe duyuyoruz.

Ekonomik zorluklar yaşamamız, gülü-şümüzü çaldı. 8 yaşındaki kızım “Ben küçükken daha çok gülüyordun anne, şimdi niye az gülüyorsun?” diye sordu. Kalbim sızladı. Kızıma “Bundan sonra daha dikkat edeceğim” diye söz verdim. Kendi kendime düşündüğümde ise hak-lıydı kızım. Çünkü alışveriş yaparken in-dirim takip ediyor; yemek yaparken er-tesi günün yemeğini düşünüyordum.

‘NEFES BEDAVA, DERİN DERİN ÇEKİN’

Çocukların bile ekonomi konuştuğu bir dönemdeyiz. Kantin fiyatlarına zam gelecekmiş. Tost 30 lira iken 35 lira ola-cakmış. Onlar kendi aralarında konuşur-ken biz kadınlar daha nelerden kısılabi-riz taktikleri veriyoruz birbirimize ve de-rin nefesler alıyoruz. “En azından nefes bedava, derin derin çekin” diyerek kah-kaha atıyoruz. Acınası halimize kahkaha atıyoruz. Çünkü evlatlarımız gözlerimi-zin içine bakıyor.

Her kadın ne kadar dik durup güçlü görünse de içimizde derin yaralarımız var. Gülümsememizi yine de söndürme-den evlatlarımıza miras bırakacağız. Da-ha güzel iyi bir ülkede yaşamak her can-lının hakkı. Bir avuç insanın saraylarda keyif sürdüğü binlerin, on binlerin ek-meğe muhtaç kaldığı bu düzen de elbet-te son bulacaktır. Bunu değiştirecek olan da yine biz kadınlar olacağız.

*Ev işçisi bir kadın
Beylikdüzü/İSTANBUL*

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

Bütçeden alacağımız var!

Fotoğraf: Evrensel

Funda SANCARBARLAZ Bursa

2024 yılı bütçesi Mecliste görüşülmeye başlandı. Görüşmeler 25 Kasım’a kadar sürecek. Bu bütçe planları, halkın ihtiyaçlarının ne kadar karşılanıp karşılanmayacağını belirleyecek. Mecliste bütçe tartışılırken Bursa’dan kadınlarla bütçeden taleplerinin neler olduğunu konuştuk.

‘KREDİ ÇEKİP DIŞLERİMİ YAPTIRMAK ZORUNDA KALDIM’

Gıda fabrikasında işçi bir kadınla konuşuyoruz ilk önce. Sağlık alanında ülkede ciddi sıkıntılar olduğundan bahsediyor bizlere: “Hasta olduğunda randevu alıp hastaneye gidemiyoruz çünkü sistem randevu vermiyor. Dişlerimi yaptırmak istedim. 5 ay boyunca sigortaya bağlı diş hastanesine gidip geldim, bir sonuç alamayınca mecburen özel diş hastanesinde yaptırmak zorunda kaldım ve bu bana 80 bin liraya mal oldu. Bir implant dişin maliyeti 8 ila 12 bin lira arası ve SGK karşılamadığı için kredi çekip dişlerimi yaptırmak zorunda kaldım. İmplant tedavisi SGK kapsamına alınması çok iyi olur.”

‘MEB ÇOCUKLARA SERVİS İMKANI SAĞLASIN’

Eğitime ayrılan bütçenin yetersiz olduğundan ve çocuklu ailelerin özellikle bu dönemde çok zorlandığından bahseden işçi, “Eğitim konusuna gelecek olursak nasıl iş yerlerinde işçiler için servis varsa Milli Eğitim Bakanlığı öğrenciler için servis

imkanı sağlamalı ve okullarda ücretsiz yemek vermelidir” diyor ve ekliyor: “Veliler artık yol masraflarını karşılamayacak duruma geldi, ücretsiz ulaşım imkanı ücretsiz yemek öğrencilere verilmelidir. Bunun için bütçe görüşmelerinde mutlaka bunlar ele alınmalıdır.”

‘BAKIM AYLIĞI ALTINDA VERİLEN SOSYAL YARDIM YETERLİ DEĞİL’

Eğitim emekçisi olan kadın arkadaşımız da benzer taleplerini dile getiriyor: “Devlet, kadını doğum öncesinde, doğum sırasında ve doğum sonrasında sağlık hizmetleri ile yeterince desteklemeli. Burada destekten söz ederken ücretsiz ve kolay ulaşılabilir sağlığı kastediyoruz” diyor. “Genç kadınların sosyal alanlarının desteklenmesi, eğitim, sanat, spor gibi etkinliklere katılım yollarının açılması, gebeliğin önlenmesine yönelik yöntemlerin kolay ulaşılabilir ve ücretsiz olması pek çok sağlık probleminin önlenmesini sağlayabilir” diye ekliyor. Son olarak, “Ayrıca hep unutulmuş fiziksel veya zihinsel kısıtlılıkları olan kadınlar var. Sosyal alanlardan sağlık hizmetlerine kadar hemen her şey onları yok sayacak şekilde düzenlenmiş. Bakım hizmetleri ve maliyeti aileye bırakılmıştır. Son yıllarda bakım desteği adı altında sosyal yardım ödemeleri düzenlense de bu asla yeterli değil. Bu kadınların talepleri de görmezden gelinmemeli ve gerekli iyileştirme yapılmalı” diyerek taleplerini sıralıyor.

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

BİR İÇ GİYİM FABRİKASININ GERÇEK YÜZÜ

Kadın işçiler hastalıktan tükenene kadar çalışıyor

Merhaba arkadaşlar bir iç giyim tekstil fabrikasında çalışma koşullarımızı, hayatımızdaki zorlukları sizlerle paylaşmak istedim. İlk bakıldığında 8 saat çalışıyoruz. Servisimiz var, yemek var. Asgari ücret ile çalışıyoruz. Ama günlük vaktimizin çoğunu iş yerinde geçiriyoruz. Çalıştığımız bölümler sağlıklı ortamlar değil. Tuvalete bile dakika ve sıra ile gidiyoruz. İş yerimizde üç bölüm var. Bu bölümlerin ikisinde kadınlar çoğunlukta. Çalışan kadınların çoğu ileri yaşta olduğu için idrar tutmada güçlük çekiyor. Regl dönemlerimizde sık sık tuvalete gitmemiz gerekiyor. Ama sırayla ve dakika ile tuvalete gitmek bizim için çok ciddi bir sorun. Bunu kendi aramızda konuşsak

Çalıştığımız bölümler sağlıklı ortamlar değil. Tuvalete bile dakika ve sıra ile gidiyoruz.

da tepkimizi topluca gösteremiyoruz. Çünkü işten atılma korkumuz var. Yine bizim için en büyük sorunlardan biri çalıştığımız bölümlerden birinde cam ve havalandırma olması. Bu bölümde çalışanlar olarak sorunlarımız yaşıyoruz. Bu bölümde astım hastası olan arkadaşlarımız çok fazla. Çoğunluk uzun yıllardır burada çalışıyor.

GÖZÜNE GÖZ DAMLASI DAMLATTIĞI İÇİN UYARI ALDI

En büyük sorunlardan biri mobbing. Bir kadın arkadaşlarımız bir ay önce

“görmüyorum” diyerek göz doktoruna gitti. Ne olduysa ondan sonra oldu. Zaten bir türlü düzelmedi gözleri, o günden sonra daha da kötü oldu. Günden güne gözleri sürekli akıyordu. Gözlerini bir siliyor bir çalışıyordu. Bu arada yine doktora gidip gelmesine rağmen bir fayda bulamadı. Doktora sık gidip gelmesi göze çarpmaya başladı. Gözlerinin sürekli yaşarıyor olmasından dolayı her yaşadığında damla damlatması gerekiyordu. Çalışma saatinde damla damlattığı için uyarı aldı. Hastane işlerinin tamamlayıp sağlığına kavuşması için yıllık izninden kullanmak istedi. Kabul edilmedi. Çalışan eksikliğinden dolayı yıllık iznini kullandırmadılar.

Çok zor çalışıyor ama mecbur çalışıyor işten atılma korkusuyla. Çünkü eşinden ayrı, kızı ile birlikte yaşamaya çalışıyor.

‘ÇOCUĞUMUZUN YİYEMEDİĞİ KÖFTE BOĞAZIMIZDAN GEÇMİYOR’

Çoğumuz çocuklarımıza köfte alamıyorken iş yerinde köfte çıktığında kursağımızda kalıyor. Çocuğumuzun boğazından geçmeyen o köfte bizlerin de boğazından geçmiyor. Kimi arkadaşlarımız iş yerinde çıkan köfteyi, meyveyi ve tatlıyı alamadığı çocuğuna götürüyor. Korkularımız bizim birlikte ses çıkarmamıza engel oluyor.

Bir iç giyim fabrikasından bir kadın işçi Küçükçekmece/İSTANBUL

Kurukahveci Mehmet Efendi'den açıklama

7 Ekim 2023 tarihli 159. Ekmek ve Gül dergimizde yayımlanan “Kurukahveci'nin keyfi kaçacak, biz de keyifle kahve içeceğiz” başlıklı işçi mektubuna dair Kurukahveci Mehmet Efendi'den açıklama geldi. Ekmek ve Gül'ün Ekim sayısına yazan işçi, mektubunda yaşadığı yoksulluktan, çalışma koşullarından ve ek zam talebinden bahsetmişti.

Kurukahveci Mehmet Efendi'nin gazetemize yaptığı açıklamanın tamamı şöyle:

“Evrensel Gazetesi'nin çalışma yaşamına ve çalışan haklarına önem veren

yayıncılığını takdir ediyor ve yakından takip ediyoruz.

Bununla birlikte, gazetenizin 7 Ekim 2023 tarihli nüshasında yer alan, ‘Kurukahveci'nin keyfi kaçacak, biz de keyifle kahve içeceğiz’ başlıklı haberinizde, gerçeğe hiçbir ilgisi olmayan iddialara yer verilmesinden büyük üzüntü duyduğumuzu belirtmek isteriz.

Çalışma yaşamına ve insan haklarına saygılı, eşitliği ilke edinen bir kurum olarak 152 yıldır ayakta kalmamızda, çalışma arkadaşlarımızla uzun yıllara ve güvene dayalı ilişkiler kurmamızın büyük payı var. En zor zamanlarımızda bile ça-

alışma arkadaşlarımızın haklarını gözetmeyi görevimizin ilk sıralarına yerleştirdik ve bundan asla taviz vermedik. Bu sayede Kurukahveci Mehmet Efendi'ye genç yaşta girip emekli olan çok arkadaşımızın olduğunu ve bununla da gurur duyduğumuzu söylemeliyim.

Geçmişte olduğu gibi günümüzde de çalışma arkadaşlarımıza sunduğumuz olanaklar piyasa koşullarına göre gözden geçirilir, rutin ve ara zamlar mutlaka uygulanır. Çalışma koşullarımız yasalara uygun olup, haftalık fiili çalışma sürelerimiz yasal sınırın altındadır. Fazla mesai yapılması ihtiyacı doğduğunda ise, planlamalar çalışanlarımızın anayasal dinlenme hakkına saygı duyularak yapılmakta ve fazla çalışma karşılığı ödenmektedir. Tüm

süreçlerimiz insan kaynakları ve muhasebe departmanlarımız tarafından titizlikle takip edilir. Maaş ve haklar kadın – erkek ayrımı gözetmeksizin herkese eşit uygulanır. Şunun da altını çizmek isterim ki, kurumumuzda sektörün üzerinde bir maaş skalası mevcuttur.

Dolayısıyla, haberinizde belirttiğiniz hususların hiçbirisi, müessesemizin hiçbir departmanı için söz konusu değildir ve olamaz da. İş bu açıklamayı kamuoyunun doğru haber alma hakkına duyduğumuz saygı nedeniyle tarafınızla paylaşmaktayız. Basın etik ilkelerine önem veren bir yayın olarak, yanıt hakkımızın ve doğru bilginin kamuoyuyla paylaşılması konusunda desteklerinizi rica ederiz.”

Bir eksiklik değil yeni bir biyolojik evre:

MENOPOZ

Kübra KIRIMLI
Ankara

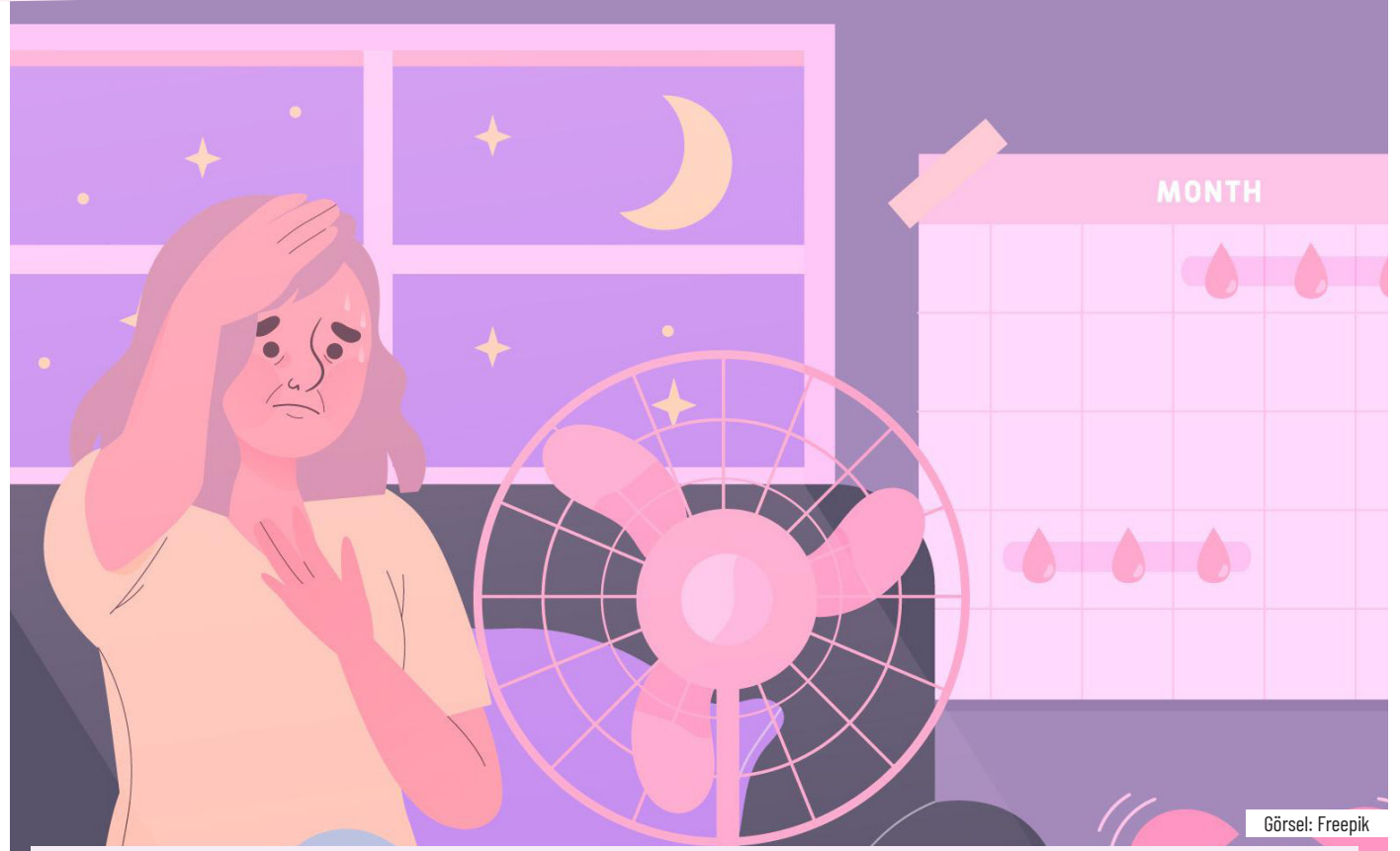
Menopoz; kadınlarda, başka hiçbir patolojik neden olmaksızın, menstrüasyonun (adet kanamasının) tamamen sona ermesi olarak adlandırılıyor. Yapılan çalışmalar ülkemizde pek çok kadının menopoza hazırlanmadan girdiğini gösteriyor.

'KADIN DOKTORUNA DOĞUMLAR HARIÇ BİR KEZ GİTTİM'

Hazal, kendiliğinden bu süreci atlattığını anlatıyor: "Menopoz için doktora gitmedim. Vücudumu sürekli ateş basıyor, terliyordum. Yattığım odanın camı açık uyuyordum. Her ateş bastığında elimi ayağıma yıkıyordum. Sonra hastalandım. Üşüttüm. Aile hekimine gittim. Doktor neden kış vakti camı açık bırakıp yattığımı sordu. Ben de anlattım. Bana menopoz ile ilgili bilgi verdi. 42 yaşında menopoza girdiğini söyleyen Hazal, "3 kez doğum yaptım. Hamilelik ve doğumlar hariç bir kez kadın doktoruna gittim. O da çalıştığımız yerde tuvalet kadın erkek bir aradaydı mantar kapmıştım. Başka da gitmedim" diyor. Menopoz ardından mutlu olduğunu ifade eden Hazal, "Adet görüyorken kanamalarım uzun sürüyor ve yoğun oluyordu. Çalışırken en zorlandığım durumdu buydu. O günler çalışmak istemiyordum" diye konuşuyor

'ADET GÖRMEMEK BİR EKSİKLİK GİBİ ANLAMLANDIRILIYOR'

Menopoz sürecinde hekime başvurduğunu söyleyen Aşkın ise şunları söylüyor: "Ateş basması en zorladığım şikayetti. Yan etkilerinden kurtulmak için sık sık duş alıyordum. Kanamadan kesilince ve şikayetlerim başlayınca doktora gittim. Hormon testi yaptı doktorlar. Ben sürece hekim tedavisi ile girdim ancak o süreçte bir araştırma şirketinde çalışıyordum ve işim gereği her gün onlarca kadınla bir araya geliyordum. Menopoz sürecine dair kadınlarla sohbet edince şunu gördüm; sanki adetten kesilmek kadınların bir eksikliği gibi anlamlandırılıyordu. Kadınlar kendilerini suçlu hissediyorlardı. Menopozlu kadınlar, menopoza girdim demiyor; 'Yorgunum, huzursuzum' ifadelerini kullanıyorlardı."

Görsel: Freepik

MENOPOZ NEDİR?

40 yaş öncesi gelişen müdahalesiz menopoz haline Prematür Ovaryan Yetmezlik denilmektedir. Esasen menopoz; 12 ay boyunca menstrüasyonun gerçekleşmesi ile belirlenebilen geriye dönük olarak konulabilen bir tanıdır. Bu noktadan daha sonraki evre ise postmenopoz denilen me-

nopoz sonrası evredir. 1 yıllık menstrüasyon görmeme evresinin tamamlanmasından sonra başlayan ilk 6-8 yıllık dönem erken postmenopoz, sonrasında gelen ve yaşamın geri kalanı boyunca devam eden evre ise geç post-menopozal dönem olarak tanımlanmaktadır. Kadın vücudunun menopoza geçişi öncesinde, artık yumurtalık fonksiyonlarının azalmaya başladığı ve hor-

mon üretiminin düzensizleştiği, menstrüasyonun buna bağlı olarak daha sık ya da daha seyrek görülmesi durumu ile birlikte menopoz döneminde görülen yakınmalar eşlik edebilir.

MENOPOZA BAĞLI GELİŞEN HASTALIKLAR VAR MI?

ÖSTROJEN eksikliğinde uzun dönemde cildin esnekliğini yitirmesi, vajinal florada değişiklikler, idrarda yanma, ilişki sırasında ağrı, idrar kaçırma yakınmaları ortaya çıkabilmekte. Bunun yanı sıra kemiklerde östrojen yokluğunda gelişen kayıp ile birlikte osteoporoz (kemik erimesi) gelişebilir. Ayrıca, özellikle hareketsiz yaşam, şeker hastalığı ve yüksek tansiyon gibi ek hastalıklar ve kolesterol açısından yüksek bir beslenme rejimi öyküsü de varsa, menopoz sonrası dönemlerde kalp-damar hastalıkları riski de artabilmekte.

BELİRTİLERİ NELERDİR?

KISA dönemde sıcak basması, terleme atakları, uyku sorunları, duygusal değişiklikler, konsantrasyon güçlüğü, cinsel ilişki sırasında ağrı, libidoda azalma gibi yakınmalar ortaya çıkabilmekte ve kadınların yaklaşık olarak yüzde 75'ini etkilemektedir. Birçok kadında 1-2 yıl içinde gerilerken bazen 10 yıla kadar da bu yakınmaların devam ettiği bildirilmektedir.

NE ZAMAN DOKTORA GİTMEK GEREKİR?

MENOPOZ dönemi, öncesi ve sonrası, menstrüel düzendeki değişikliklerin fark edildiği dönemde bir kadın hastalıkları ve doğum uzmanı hekimden görüş almak, hormonal ve fiziksel değişiklikleri erken tanımak için faydalı olacaktır. Başka bir hastalık nedeniyle oluşabilecek belirtilerin menopoz belirtileri ile karıştırılması da engellenebilir.

TOPLUM MENOPOZU NASIL BİLİYOR? FARKINDALIK NASIL ARTIRILIR?

MENOPOZ, toplumlarda ataerkinin kodlarına göre anlamlar yüklediği bir süreç haline getirilebilir. Kadınların çocuk doğurabilmekle eşleştirildiği toplumsal cinsiyetçi bakış açısı, menopoza giren kadını yüklediği en "ulvi" görevi yapamayacak olan olarak bakmaya başlıyor. Bu eğilim menopozu kadınlar için daha karmaşık bir hale getirmekte, toplumsal cinsiyet rollerini de derinleştirmektedir.

Bu döneme özgü değişikliklere kadın bedeninin daha konforla uyum sağlayabilmesi ve ilerleyen dönemlerde ortaya çıkabilecek, önlenemez sağlık sorunları için, özellikle 1. basamakta, erişilebilir, cinsiyetçi olmayan ve her kadının özgün ihtiyaçlarına cevap verebilecek, kanıtlanmış bilimsel tedavi ve desteğe erişim imkanları sağlık politikaları üretenlerce sağlanmalıdır. Bu bağlamda 1.

basamakta kendi kendine muayene ile kadınların kendi bedenlerini tanımlarını kolaylaştıracak eğitimlerin yaygınlaştırılması, ulaşılabilir, nitelikli ve maliyetin değil halk sağlığının gözetildiği tarama ve kontrol programlarının hayata geçirilmesi sağlanmalıdır. Bunun da sağlık politikalarına toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden bir bakışla mümkün olabileceğine inanıyoruz.

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

Madde bağımlılığı kadınları tedirgin ediyor

Berfin GÜLER
Diyanbakır

Son dönemde tüm Türkiye’de yaygınlaşan madde bağımlılığı ve satıcılığı Diyanbakır’da da oldukça yaygınlaşmış durumda. Özellikle Bağlar, Sur ve Ben u Sen’de. Kime denk gelerseniz gelin hangi konuyu konuşursanız konuşun konu mutlaka madde bağımlılığına gelecektir. Sur’da ekonomiye dair röportaja çıktığım bir gün, mahalle meydanında denk geldiğim kadınlarla da konu madde bağımlılığına geliyor. Madde bağımlılığı burada ekonomiden de önce gelen bir sorun haline dönüşmüş. Kadınlardan biri, “Eskiden böyle değildi. Son yıllarda arttı madde bağımlılığı burada. Biz engel olmaya çalışıyoruz ama ne fayda? Burayı resmen kaderine terk ettiler” diyerek sitem ediyor.

‘ÇOCUKLARIMIZ SOKAKTA OYUN OYANAYAMIYOR’

Meryem ise “Önceden çocuklarımız sokak aralarında oynardı. Şimdi hava karardıktan sonra markete bile göndermiyoruz. Çatışmalardan sonra evlerini terk edip geri dönemeyenler oldu. Madde bağımlıları da o boş evleri kullanıyorlar. Ama elimizden bir şey gelmiyor” diyor.

Bu sırada mahalle halkının “muhtar” lakabı taktığı biri yanımıza geliyor. Kadınlar da “Sana gezdirsin kendi gözünüle gör” dedikten sonra birlikte ara sokakları gezmeye başlıyoruz. Hemen hemen birçok evin ya duvarı ya kapısı ya da penceresi yok. Bazı kapıların ise kaynakla kapatılmış olması dikkatimi çekiyor. Sebebini soruyorum, “Mecburen kapattık. Madde bağımlıları kullanmasın diye. Defalarca belediyeyi aradık bu evler terk edildi ya gelip duvarını örün ya kapısını kapatın ya da bize malzeme verin biz yapalım dedik ama ilgilenmiyorlar. Yani anlayacağımız belediyenin yapması gereken işi biz yapıyoruz” diyor.

Tekrar kadınların yanına dönüyoruz. Hacer ile oturuyorum. Hacer 35 yıldır Sur’da yaşıyor. İki kızı var. Evlenmişler. “Allah’tan kızlarım benimle yaşamıyor. Yoksa sürekli tedirgin olurum. Gece bir gün gel bu sokaklarda dura-

mazsın bile. Sürekli bir kavga çıkıyor. Biz burada doğduk büyüdük ama böyle değildi ki. Hepimiz birbirimizi tanırdık. Kimse tedirgin olmazdı akşamları. Şimdi ise bambaşka. Bir şey yapsınlar artık buraya. Görsünler buradaki durumu” diyerek tepki gösteriyor.

‘HAVA KARARDIKTAN ÇOCUĞUMU ÇIKARMİYORUM’

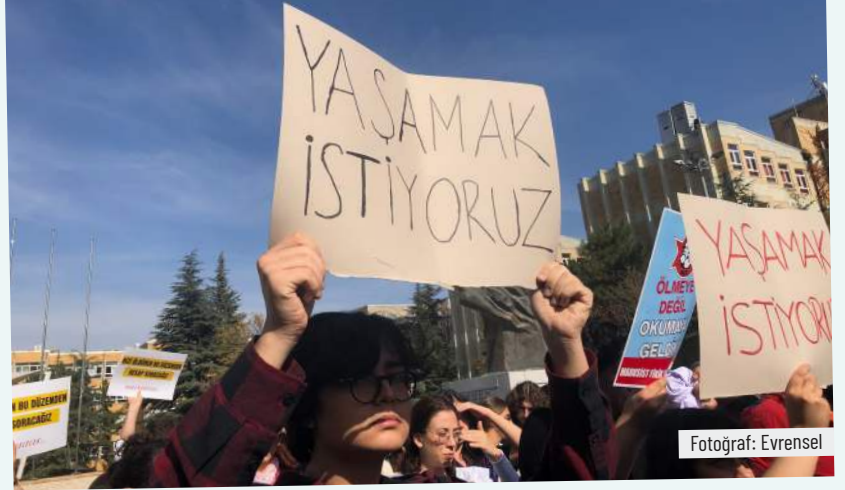
Biz Hacer’le sohbet ederken yanımızda oturan Elif ise “Benim küçük çocuğum var. Önceleri gece yarısına kadar eve girmezlerdi, sokakta top oynarlardı arkadaşlarıyla. Şimdi hava karardıktan sonra markete bile göndere miyorum çocuğumu. Korkuyorum” diyor.

Başka bir gün haber yapmak için Bağlar’a doğru yola çıkıyorum. Mahalleyle girdiğimde bir ara sokakta birkaç kişi ile denk geliyorum. Ekonomiye dair sorular soruyorum. Sohbet başlıyor. Konu hemen madde bağımlılarına geliyor. Biz sohbet ederken yanımıza bir kadın geliyor ve kameraya doğru dönerek oldukça öfkeli bir sesle, “Çek bunları da yayınla kızım. Benim üç kızım var okula gönderirken hava karardığında tedirgin oluyorum. Böyle olmaz. Devletin buna bir an önce müdahale etmesi gerekiyor” diyor ve ekliyor: “Gündüz gözüyle bile dışarıda ellerini kollarını sallayarak geziyorlar. Tedirgin oluyoruz ama elimizden de bir şey gelmiyor ki.”

‘İŞ YOK, PARA YOK, GENÇLER MADDEYE YÖNELMİŞ’

Ben u Sen’de de durum Bağlar ve Sur’dan farksız değil. Mahalle bakkalının önünde kadınlarla denk geliyoruz. Cemile 35 yıldır Ben u Sen’de yaşıyor. İlk sözü madde kullanımı oluyor: “Son dönemde o kadar yaygınlaştı ki uyuşturucu bağımlılığı hava kararınca gel gör, her sokak arasında mutlaka denk gelirsin hem satana hem de kullanana. Gencecik çocuklar, üzüldüğüm bu hallerine. İş yok, güç yok, para yok. Hepsi maddeye yönelmiş. Hem üzüldüğüm hem de korkuyorum. Eskisi gibi rahatça gezemiyoruz sokaklarda. Bana bir şey yapamazlar ama yine de korkuyor insan” diyor.

İhmallerin sorumlularına karşı örgütlü gücümüz olmalı

Fotoğraf: Evrensel

Ceren KÖKOĞLU
Eskişehir

TÜRKİYE’nin dört bir yanından intihar ve ihmallerin getirdiği öğrenci ölümleri haberleri geliyor. Öğrenciler yıllardır “yemekhane zamları geri çekilsin, krizin faturasını ödemek istemiyoruz, nitelikli barınma hakkımızı istiyoruz” diye bas bas bağırır, rektörlük ve YÖK’ün gözünü kulağını kapattığı imza kampanyaları/açıklamaları düzenlerken Resul’un yaşamına son vermesi ve bunu tam da 2 ayda 3 kez zamlanan ve belki yüzlerce öğrencinin maddi olanaklarından ötürü faydalanamadığı yemekhanede yapması öğrenciler arasında büyük bir tepki ve üzüntüye yol açtı. Üniversite yönetimi bu olayı “elim bir hadise ve münferit olay” olarak nitelendirip hem kendi hem de devletin tüm aygıtlarının sorumluluğunu üzerinden atmaya çalışırken üniversite öğrencileri sıra arkadaşlarının geride bıraktığı mektubunda bahsettiği yoksulluk ve baskı düzeninin sorumlularından hesap sormak ve daha iyi bir gelecek için bir araya gelip okul içinde eylemlere başladılar.

Başka bir sıra arkadaşımızın Eskişehir’de Mükrim Hatun KYK yurdunda intihar haberini sonra da Aydın Güzelhisar KYK yurdunda, öğrencilerin uyarılarına rağmen bakımları yapılmayan asansörün düşmesi sonucu bir kız kardeşimizi kaybettiğimiz haberini aldık. Sorumlular hızlıca olayın üstünü örtmeye, yurttan oluşan tepkiyi bastırmaya çalıştıysa da öğrenciler hesap sormaktan, kaybettikleri kız kardeşlerinin ölümüne sebep

olanlarla karşı karşıya durmaktan ve bir kişi daha eksilmemek için dayanışmanın gücüne güvenmekten vazgeçemediler.

Sermaye düzeni ve onun iktidardaki temsilcisi AKP’nin yıllardır sistematik bir biçimde üniversitelerin içini boşaltarak, baskı ve zor aygıtlarını kullanarak yalnızlaştırdığı gençliğin bunalımı yüzünden her gün birer birer kaybettığımız sıra arkadaşlarımızın sayısı artıyor. Son olarak Sıhhiye Öğrenci Evlerinde kalan Tıp Fakültesi öğrencisi bir sıra arkadaşımızın odasında cansız bedenine ulaşıldı.

Bu süreç bize gösterdi ki yaşamak için yemek yemek, barınmak, su içmek ne kadar elzemse; daha iyi bir gelecek ve hayatta kalabilmek için de örgütlenmek, birbirimizden güç alabilmek, yan yana durabildiğimizde neleri değiştirebileceğimizi kavramak ve bizleri hapsedmeye çalıştıkları geleceksizlik ve yoksulluk düzenine karşı sistematik bir güç olarak karşılık verebiliyor olmak da o kadar elzem. Ölen arkadaşlarımızın yasını tutmamıza dahi izin vermeyen, asansör kazasında suçu arkadaşımıza atıp kendi sorumluluğunu örten, yaşam ve nitelikli barınma hakkını savunmak için yurttan bir araya gelen öğrencileri gözaltına almakla tehdit edip şiddete varan müdahalelerle bizleri bu karanlığa hapsedmek isteyenler bir tarafta. Karşılığında bir güç olarak bizleri ya edebilecek ve taleplerimizin karşılık bulmasını sağlayacak tek güç, bir aradalığımızın getirdiği örgütlü güçtür. Yetkililere sorumluluklarını dünden daha gür bir sesle, daha büyük bir kalabalıkla hatırlatmaya devam edeceğiz.

Elly Hakkında

Ekran görüntüleri film fragmanından alınmıştır

Klinik Psikolog Başak AYDIN

Dikkat: Bu yazı spoiler içerir.

“Acı bir son yaşamak, sonsuz bir acıyla yaşamaktan iyidir.”

Elly Hakkında, Asghar Farhadi'nin 2009 yılında yönetmenliğini yaptığı ve Berlin Film Festivali'nde Gümüş Ayı ödülüne layık görülen bir filmi.

Film, İran'da orta sınıfa ait üç evli çift, bir boşanmış erkek arkadaşları (Ahmad), üç küçük çocuk ve onların İngilizce öğretmeninin (Elly) yolculuk ettiği sahne ile başlar. Üniversiteden tanışan bu arkadaş grubu üç günlüküne Hazar Denizi kıyısında bir yazlığa tatile giderler. Filme adını veren Elly, öğrencisinin annesi Sepideh'in davetiyle tatile dahil olmuş; herkesin yabancı olduğu ve hakkında öğretmen ve bekar oluşu dışında bir şey bilinmeyen genç bir kadındır. Ahmad ise kısa süre önce boşanmış, Almanya'dan yeni dönmüştür. Sepideh, tatile “son anda dahil olduğunu” anladığımız Elly'yi Ahmad ile tanıştırmak istemektedir.

Yolculuğun sonunda, kiraladıkları evin anahtarını teslim almaya gelirler ancak ev sahibinin akşam döneceğini, evi sadece bir günlüğüne kiralayabileceklerini öğrenirler. Planı yapan Sepideh, başka bir çözüm aramaya başlar. Görevli kadına “Sadece biz olsaydık, arabada veya çadırlarda uyurduk ama konuklarımız var, hem de yeni evliler” diyerek Ahmad ve Elly'i işaret eder. Bu, film boyunca izleyeceğimiz pek çok beyaz yalandan ilkidir. Görevliler, ellerinde kiralanan bir ev kaldığını ancak doğru düzgün kapı ve pence-resinin olmadığını belirtir. Sepideh için ev nerede ve nasıl olursa olsun kabuldür. Mecburen deniz kenarındaki bu yıkık ve pis olan eve geçerler. Mekanın bakımsız, kırık dökük ve so-

ğuk duruşu seyircide bir ev hissi yaratmaz; korunaksız ve tehlikeye açık bir izlenim verir. Öyle ki bu, dizginlenemeyen fırtınanın, dinmeyen dalgaların

ve yaşanacak olumsuz olay örgüsünün bir işareti gibidir. Grup eve geldiğinde gayet neşelidir; kırılmış camlara rüzgar geçirmemesi için poşetler yapıştırır, akşam yemeği için hazırlık yapar, şarkılar söyler, dans ederler. Başlangıçtaki bu mutluluğu ve aralarındaki arkadaşlığı Elly gibi yüzünüzde bir gülümsemeyle izlerken bulabilirsiniz kendinizi. Ahmad ve Elly'nin yemekte yan yana oturtulması, baş başa alışverişe

gönderilmeleri ve Ahmad'a yapılan şaka yollu imalar ise bir süre sonra Elly'nin yüzünde huzursuzluğa dönüşür.

Elly, tatilin ikinci günü oradan ayrılmayı planlıyordur. Daha fazla kalamayacağını, annesine bugün döneceğini söylediğini anlatmaya çalışsa da Sepideh gitmesine engel olur. Sonrasında Sepideh ve kadınlardan bir diğeri Shohreh alışverişe çıkar, erkekler voleybol oynar, Naazi evi toplama bahanesiyle içeri girer, deniz kenarında oynayan çocuklar ise Elly'e emanet edilir. Uçurtma uçurmaya çalışan kızları gören Elly, uçurabilmeleri için onlara yardım eder. Belki de bu sahne Elly'nin çocuksu ve içten mutluluğuna

şahit olduğumuz tek sahnedir. Yetişkinler arasında utangaç, huzursuz ve bir nebze endişeli ifadesi yerini saf mutluluğa bırakmıştır.

O sırada çocuklardan biri babasının yanına gelip Arash'ın denizde kaybolduğunu çığlıklarla anlatmaya çalışır. Hepsini hızla koşar, denize dalarak aramaya başlarlar. Dalgaların boyu, rüzgarın şiddeti, insanların endişesi giderek artar. Sonunda Arash kurtarılır ancak büyük bir sorunla daha yüz yüze gelir: Elly kayıptır.

MENFAAT UĞRUNA YALANLARIN ÜZERİ NASIL ÖRTÜLÜYOR?

Elly'e ne olduğu hakkında seyirci de bilgisiz bırakılır, onu en son uçurtma uçururken görmüştüzdür. Hepsini korku içinde seslenerek kendilerini duyurmaya çalışırlar. Sepideh haberi alır almaz denize atlar. Ahmad ve Sepideh'in korku dolu çırpınışları Elly'e karşı hissettikleri sorumluluğun bir emaresi gibidir. Hem arkadaş grubunun hem de sahil güvenliğinin aramaları sonuç vermez. Polis bilgi almaya geldiğinde Elly'nin gerçek adının bilinmemesi bile -Elly bir kısaltmadır- misafir edilen bir kadının kimse tarafından yeterince tanınmadığını gösterir.

Elly'nin bulunamaması, arkadaş grubunu *onun denizde mi boğulduğu, yoksa eşyalarını alıp haber vermeden evine mi döndüğü* sorularıyla baş başa bırakır. Öyle ki, çocuklara sorulan sorular da cevap bulamaz, onlar da Elly'yi Arash'a yardım ederken veya ev-

den ayrılırken görmemişlerdir. Sepideh ise tanımadıkları bir kadını tatile davet ettiği ve Ahmad'la tanıştırmak istediği için suçlanır. Arkadaşlar arasındaki bu sorgu, filmin devamında ortaya çıkacak yalanlar silsilesinin başlangıç noktasıdır. Sepideh, bu yalan örgüsünü “*Elly'nin aslında nişanlı olduğunu, Ahmad ile tanışmayı önce reddettiği ama ısrarlarına karşılık kabul ettiğini*” gizleyerek başlatmış; gruptakiler ise bu gerçeği Elly'nin kaybolmasıyla öğrenmiştir. Nişanlısının olaya dahil olmasıyla, Sepideh'e karşı suçlamalar zamanla “*Nişanlıyken başka bir erkekle tanışmayı kabul etmesi, kimseye tatile gittiğini haber vermemesi*” gerekçeleriyle Elly'e döner. Gerçeği Elly'nin nişanlısına anlatmak tüm grubun suçlu sayılması demektir, onlar ise öldüğü düşünülen bir kadını suçlamayı seçerler. Nitekim Sepideh'in Elly'nin onurunu koruma çabaları sonuca ulaşmaz, grubun menfaatini korumak zorunda kalır. Böylece başlangıçta seyirciye sunulan sağlam arkadaşlık dinamiğinin yıkıcı bir tutuma; modern düşüncenin ve söylemlerin ise gelenekselliğe dönüştüğünü izleriz.

ACI SON YA DA SONSUZ ACI

Farhadi, beyaz bir yalanla başlayan yolculuğun büyük bir vicdan azabına dönüşmesini ilmek ilmek işliyor bu filmiyle. İnsanın doğasına, inkar etmenin hakikate tercih edilmesine ve toplumun yargı araçlarına yakından bakabiliyorsunuz. İzlerken yüzünüzde tebessüm yaratan bu arkadaşlık ilişkilerine gitgide şüphenin ve güvensizliğin gölgesi düşerken; bakımsız ve dalgaların içinde kalan bu ev temelden sarsılmış arkadaşlık ilişkisinin de bir metaforunu sunuyor. Grubun diğer üyelerinden farklı olarak Elly'nin geleneksel aile yapısından gelmesiyle çekingenliğine ve kaygılarına aşına olduğumuzu fark edebiliyoruz. Böylelikle bu farklılık üzerinden kadın ve erkeğin toplumsal rollerini ve toplumun kadından beklentisini tekrar hatırlıyoruz. Anlıyoruz ki Elly'nin ne bir adı ne de söz hakkı vardır. Ve onun için acı bir son yaşamak da sonsuz bir acıyla yaşamak da birbirinden farklı değildir.

'SUSTUKÇA SIRA SANA GELECEK' SÖZÜ NE DOĞRU MUŞ

İZMİR'in Karşıyaka ilçesinde yaşıyorum. 2017 yılında eşimden ayrıldım. İki erkek çocuğum var. Boşandığım dönemde bana bağlanan nafaka yetersizdi. Ancak vefat eden babamın da maaşı bana bağlandıktan sonra bir parça birikimimle çocuklarımın yaşam koşullarını iyileştirmek için nafaka artırma davası açtım. Babamdan aldığım maaş, nafaka, bunlar ev kirasını ödemeye, çocukların ihtiyaçlarını karşılamaya yetiyordu o dönemde. Çok da bir hayatımız yoktu. Basit ölçülerde karnımızı doyuracak gücümüz vardı.

Çocuklarımın babası 2 erkek çocuğuna nafaka dışında hiçbir destek vermiyor. Çocuklarımdan birinin görme ve dikkat bozukluğu var. Bugün gelirim ve yaşam şeklim aynı olduğu halde çok ciddi bir barınma, beslenme ve eğitim için para bulmakta sıkıntı yaşıyorum. Bundan önceki dönemde siyasetle, ülkenin koşullarıyla hiç ilgilenmemiştim. Çünkü benim param bana yetiyordu. Yağmırda kavruluyordum. Gerisi de beni ilgilendirmiyordu. Ne kadar da yanlışmış. "Susma. Sustukça sıra sa-

na gelecek" sözleri ne kadar da doğruymuş. Meğerse her bir vatandaşın öngörülü olması gerekiyormuş. Sadece kendi dünyamızdan ibaret değilmiş bu hayat.

Mevcut ekonomik şartlar ne zaman bu hale geldi? Bütün bunlara karşı ne yapmamız gerektiğini düşünmeye çaba harcıyorum. Düünden bugüne bu kadar değiştiyse evlatlarımızın geleceğinde kim bilir ne hale gelecek?

Ev sahibi 4 bin lira olan kiramı enflasyonu sebebiyle göstererek 16 bin liraya çıkartıyor. Ev sahiplerine ya da bir şekilde alışveriş yaptığımız yerlere durumumuzun vahimliğini, acizliğini anlatmak zorunda kalmak bir anne olarak, bir kadın olarak beni derinden yaralıyor. Yaşam motivasyonumu elimden alıyor. Kimseye aciz gözükmek istemediğim halde gerçekten aciz bırakıldım. Eski eşimin babasından yardım istemek zorunda kaldım. Torunlarının hayrına ev kirama destek olmalarını istedim. Bunu yaşamak ve fark etmek çok ağır.

İzmir'den bir kadın

TEMEL İHTİYAÇLARIMIZI BİLE KARŞILAYAMIYORUZ

SAĞLIK işçisiyim. Bir erkek çocuğumla yalnız yaşam mücadelesi veriyoruz. Sağlık işçisi olarak avantajım sendikası bir iş yerinde çalışıyor olmam ve toplu iş sözleşmesiyle bazı sosyal haklar elde etmiş olmam, bu benim için bir güvence. Ancak bunların hiçbirisi bugünün ekonomik koşullarında yeterli değil. Barınma, beslenme ve eğitim sorunu yaşamımızda devasa bir sorun. Buna bir de sağlık sorunu ekleniyor. Hastaneler, eczaneler paran olmadan çözüm sunmuyor. Sağlık hizmetine ücretsiz ve olması gerektiği gibi ulaşamıyoruz. Enflasyonun devasa büyümesi ile evler durduğu yerde iki üç katı değerlendi. Ev aynı, eve yatırım yok, kiracıya eziyet çok. Ev aynı, eve yatırım yok, kiracıya eziyet çok. 2 bin 500 liralık ev kiramı ev sahibi 7 bin lira yapmak istiyor. Kışın yakacak, elektrik, su gibi masraflar, mutfak masrafı, yol, yemek, temel ihtiyaçlar derken aldığım maaş yetmiyor. Devletin belirlediği yasal şartlarda artış yaparsak bu sefer de ev sahibiyle kavga etmek durumunda kalıyoruz. Ülke ekonomisini üretim ile güçlendirmek yerine, sorunları yetersiz çözümlerle uzatıyorlar. Ev sahibi kiracı kavgasını arabulucu ile çözmeye çalışmak gibi.

**Sağlık işçisi bir kadın
İZMİR**

BÜTÇESİZLİĞİN DAYATTIĞI ÇARPIK ÇÖZÜM: SINIF ANNELİĞİ

BİR evin temelleri gibi çarpık bir sistemin kanayan sancılarını günbegün yaşıyoruz. Okullara temel ihtiyaçları gidermek için bile yeterli bütçe ayrılmıyorken mevcut sistemin getirdiği sorunlarla uğraşıyoruz. Bunlardan biri de sınıf anneleri...

Sınıf annesi nedir? Hangi eksikliği karşılamak için koyduğunuz bir çözüm? Bütçe eksikliğinin tabii ki. Ben bu yazıda hastalığı değil sözde ilacının yan etkisini anlatmak istiyorum. Sınıf annesi neredeyse öğretmen yardımcısı statüsünde. Pedagojik eğitim almamış birinin çocuğumun sınıfında ne işi var? Bu benim en rahatsız olduğum nokta. Çocukla iletişimi okul içinde öğretmeni yapar o değilse de onun yeterlilik seviyesinde olan yardımcı bir öğretmeni yapar. Benim çocuğum neden başka bir anne ile geziye gider ki? Nasıl o kişi çocuğumdan sorumlu olur? Kısacası sınıf annesinin elle tutulur, sağlıklı bir tarafı yok. Bir sınıfta alanın da eğitim almamış bir velinin sınıf içi teması bu kadar yakın durması sistemin en sorunlu yanlarından biri.

Bazı okullar inisiyatif kullanıp her ne kadar bu uygulamayı kısıtlamaya çalışsa da devletin ödeneksizliği karşısında direnemiyor yine aksak düzenin bir parçası oluyor.

Çocukların sağlıklı, adil, eğitim haklarını önce sistemin dayattıklarını kabul etmeyerek aramalı ve bulmalıyız. Çözüm sınıf annesi olamaz, olmamalı... Yama yaparak eğitimi dinamik tutmak çok zor. Buna veliler ve öğretmenler olarak ses getirmeli, taleplerde bulunmalıyız. Olacaksa da sınıf anneleri, bunları talep etmek, ses getirmek için olmalı. İşin sıfırta müdahale ya da para saymak değil, ona gerek kalmayacak koşulları sağlamak için birleşmek olmalı.

Sınıf anneleri yalancı öğretmen rüyasından uyanıp gerçek hayata, gerçek çözüme, gerçek taleplere dönmeli yüzünü. Hiçbir şey yapmasanız da ihtiyaç listelerinizi toplu bir şekilde paylaşıp kamuoyu oluşturabilirsiniz. Bu sistemin yan etkisi olmayı reddedin.

**Burcu ASLAN
Maltepe/İSTANBUL**

BEYAZ ÖNLÜK EĞİTİMİN SORUNLARINI ÇÖZMÜYOR

2023-2024 eğitim-öğretim yılında da okullarda bir öğün ücretsiz sağlıklı yemek talebimizle çalışmalar yapmaya devam ediyoruz. Geçen yıl bütün illerin ana sınıflarında ücretsiz verilen yemek uygulaması bu yıl uygulanmıyor. Sadece deprem bölgesindeki 11 ilde uygulanacak haberlerine rağmen, bu illerde de edindiğimiz bilgilere göre düzenli bir şekilde bu uygulamanın gerçekleştirilmediğini görmekteyiz. Okullara gönderilen yemekler ise sağlıklı sıcak yemek değil, hazır kahvaltılık ürünler şeklinde.

Sosyal medya kanalları üzerinden yaptığımız paylaşımlarda, veli sohbetlerinde ücretsiz yemek uygulamasının hem öğrencilerin sağlıklı gelişimine fayda sağlayacağını hem de velilerin üzerindeki ekonomik yükün bir nebze de olsa kalkacağını görmekteyiz. Bu konuda yaptığımız paylaşımlara velilerden genel olarak olumlu dönütler almaktayız.

Bir öğün ücretsiz yemek uygulamasına eğitim sendikalarının desteği de oldukça önemli. Bu konuda Eğitim Sen'in desteğini görmekteyiz fakat diğer sendikalarla konuya ilişkin olum-

lu tepkiler yok. Okulumuza konuk olan bir Türk Eğitim-Sen temsilcisine "Öğrencilerimize bir öğün ücretsiz yemek istiyoruz" deyince bu konuyu değerlendireceklerini fakat çok da mümkün olabilecek bir şey olmadığını, ekonomik olarak çok büyük bir yük olacağını söyledi.

Evet, bazı sendikalara ve Mili Eğitim Bakanlığına göre bir öğün ücretsiz, sağlıklı yemek ekonomik bir yük fakat öğretmenleri tek tipleştirmek için beyaz önlük hediye edilmesi ekonomik olarak göze gelmiyor. Öğretmenlerin birçoğu beyaz önlük giymek istememesine rağmen, okul idaresi tarafından istenilen beden ölçülerini verdiler.

Eğitim sistemimizde ve okullarda beyaz önlük giyilmesinden daha önemli ve ivedilikle çözülmesi gereken sorunlar var. Sağlıklı okul ortamları, ücretsiz yemek, okullara yeterli ödenek verilmesi, okulların kırtasiye malzemesi vb. gibi bir ihtiyaçlarının karşılanması vb. gibi birçok problem dururken beyaz önlük giymek ne kadar elzem düşünmek lazım!

**Bir Eğitim Emekçisi
MALATYA**

Defne'den Küçükçekmece'ye kadınların mücadelesine selam

Bu memleketin içinde sürüklendiği umutsuzluk haline rağmen kız kardeşlerimiz umuda ışık tuttular: Antakya'dan yükselen sese Küçükçekmece'deki kadınların vereceği cevap hepimiz için çok önemli.

Nevruz MERSİN
Esenyalı-İstanbul

Bundan tam 10 yıl önce bu bozuk düzene karşı ses çıkarmak isteyen kadınların yan yana gelerek kurduğu bir dernek Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği. Çocuk istismarından kadına yönelik şiddete, emek sömürsünden her türlü hak gasbına karşı mücadele ve dayanışma ruhu taşıyan biz kadınlar 10 yıl boyunca birlikte yürüyerek sözümüzü ve sesimizi büyüttük. 10 yıldır süren mücadelemizin deneyimleri farklı yerlerde yaşayan ve mücadele eden kadınlara ilham olurken kimi yerlerde de kız kardeşlerimizin mücadelesi bizim için deneyim oldu. Şimdi 10'uncu yılımızı kutlamaya hazırlanırken iki güzel dayanışma örneğiyle yüreklerimiz ısınıyor.

6 Şubat depremlerinde felaketi yaşadık. Binlerce insan günlerce enkaz altında kaldı. Depremden etkilenen birçok ile de gücüyle, ekonomisi ile övünen devlet, yetişemedi. Antakya süreçten en kötü etkilenen illerden biriydi. Antakya halkı üç gün boyunca kendi kaderlerine terk edildi. Her gün "Gelecekler. Yıkım çok büyük, bizi de burada enkaz altında bırakmayacaklar" umuduyla beklediler. Umutlar kimi yerde kimileri için sönse de kimileri için devam etti. Şimdi kadınlar yalnız bırakıldıkları o günlerin yarattığı derin yaraları sarmak ve gelecekte tekrar benzeri şeyleri yaşamamak için Defne'de bir mücadele başlattılar. Kadınlar, depremin ağır hasarını onarmak ve kentlerini ayağa kaldırmak için el ele verip mücadeleyi büyütme için derneklerini açmaya hazırlanıyor.

UMUTSUZLUĞA DEĞİL UMUDA IŞIK TUTANLAR...

Öte yandan İstanbul'un işçi ve emekçi semtlerinden biri olan Küçükçekmece'de 1 buçuk yıldır kız kardeşlerimiz haklarına ve hayatlarına sahip çıkmak için, kadına yönelik şiddete "dur" demek için, kadın emeğinin sömürülmesine yok sayılmasına karşı "sözümüz var" demek için canla başla çalışıyorlar.

Bu süreçte kız kardeşlerimiz buluşmak için çeşitli yer sıkıntılarına rağmen her fırsatta yan yana gelmeye çalıştılar. Kadınlar sağlıktan memleket gündemine, Çocuklar için okullarda "1 Öğün Ücretsiz Yemek" çalışması yürütmekten kültür sanat faaliyetlerine, her fırsatta yan yana gelmeye çalışıyorlar.

Dayanışmaları ve mücadeleleri büyüdükçe daha fazla kadına el uzatma ihtiyacı duydular. Bu yüzden kendi mahallerinde yaşayan her kadına "gelecek kapın var kız kardeşim" demek için derneklerini açmaya hazırlanıyorlar.

İşte tüm bu memleketin içinde sürüklendiği umutsuzluk haline rağmen kız kardeşlerimiz umuda ışık tuttular. Antakya'dan yükselen sese Küçükçekmece'deki kadınların vereceği cevap hepimiz için çok önemli.

Başta Defne ve Küçükçekmece olmak üzere yan yana gelerek hakları ve hayatları için seslerini birleştiren tüm mücadeleciler kız kardeşlerimizi sevgiyle kucaklıyor, mücadelelerini selamlıyor. Yaşasın kadın dayanışması.

Küçükçekmece'den umuda ses oluyoruz

Neslihan KARYEMEZ
Küçükçekmece Ekmek ve Gül Grubu

“Kendi gücümüzle bir araya gelince biz kadınların başaramayacağı hiçbir şey yok. Ayaklarımızın üstünde durabilmemiz için bir mücadele gerekiyordu. Ve yola koyulduk.”

Bunlar Küçükçekmece Ekmek ve Gül Grubundan Fatma arkadaşımızın sözleri.

Bizler 15 yıldır dergisi ile, "Hayat televizyonundaki" programı ile portalı ile Türkiye'nin her yerinden kadınların ilmek ilmek ördüğü Ekmek ve Gül mücadelesinin bir parçası olarak kendi yereli-mizde büyüdük.

Önce Ekmek ve Gül dergisine yazılar yazarak, sonra o yazıları dağıtarak sesimizi büyütme-ye çalıştık. Dergideki yazıları okuyup, üzerine sohbet ederek güçlendi yolumuz. Kadınlarla farklı yerlerde sürdürdüğümüz sohbetlerde ne kadar benzer sorunlar yaşadığımızı gördük. Bunları görürken Ekmek ve Gül dergimizde ve portalımızdan memleketin başkaca yerlerinden yazılan deneyimlerden beslendik. "Neden bizler yan yana gelmiyoruz?" diyerek önümüze bir yol haritası oluşturduk. Sadece yerli kadınlar için değil zor koşullarda yaşam mücadelesi veren mülteci kadınlar için de yol almak istedik. Yan yana gelişlerimizi çoğalttık. Bizim gibi düşünmeyen kadınlarla da buluşmak için çabaladık. Genel seçimler sürecinde yoğunlaşan çalışmalarımız ve sonrasında "umutsuzluk değil değişimin anahtarı bizde" diyerek geliştirdik mücadelemizi. Bu süreçte hem mahalledeki kadınların ihtiyaçları hem bizim daha fazla kadına ulaşmak için denediğimiz yollar, bizi bir dernek kurma fikrine yakınlaştırdı. Yan yana gelişlerimiz çoğaldıkça "değişime" olan inancımız arttı. Birliğimizi güçlendirmek ve büyütme için adımlarımızı hızlandırdık.

Küçükçekmece Ekmek ve Gül'den kadın arkadaşlarımızın sözleriyle aktaralım bu süreci:

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

'KENETLENMEK İÇİN YOLA ÇIKTIK'

RAZİYE de el uzattığımız, elimizi tutan kız kardeşlerimizden biri. Derneğin kurulmasıyla ilgili fikirlerini şöyle anlatıyor: "Öncelikle biz kadınların birbirini tamamlayan, kucaklayan bir dayanışmaya ihtiyacı olduğu için bu dernek gerekli oldu. Bizler birbirimize kenetlenmek için yola çıktık. Sosyalleşmek, dertleşmek, öğrenmek ve yaralarımızı birlikte iyileştirmek için yola çıktık. Önce kendimizi sonra yanımızdaki diğer kadınları geliştirmek ve değiştirmek için yola çıktık."

'KARARLIYIZ'

TÜLİN'in gülüşü ve içtenliği güven veriyor hepimize. Şöyle diyor derneğimizin konusu açılınca: "Memleketin gündemi, gündeme gelen Anayasa değişikliği tehlikeli ve endişe verici. İnsanca yaşamak, cinsiyet eşitliğini savunmak ve her alanda ayrımcılığa karşı mücadele etmek ve derneğimizi kurmak için adım attık. Yan yana durmaya kararlıyız."

'EMEK MÜCADELESİ VEREN KADINLAR İÇİN...'

SERAY'ın heyecanı yetiyor içimizin ısınmasına her seferinde. Şöyle ifade ediyor duygularını: "Biz bu dernek ile hayatın her alanında şiddete ve baskıya uğrayan kadınların yaşadığı şiddeti dayanışma ile çözmek için bu derneği kuruyoruz. Haklarını alamayan işçi kadınların sesi olmak için, emek mücadelesi veren kadınların yanında olmak için kuruyoruz bu derneği."

'BEN DE VARIM'

KADER gencecik. Umudu gözlerinin parlamasından belli, "Dernek kurma fikri ilk olarak 'Nasıl olacak?', 'Yapabilir miyiz?' sorularını aklıma getirdi. Sonra dedim ki 'Neden olmasın? Neden daha fazla kadına ulaşamayalım ki?' Kendimizi değerli hissetmek için, daha çok kadına ulaşabilmek için dernekte olmak istedim. Yaşanılan her türlü zorluğa karşı, kadınların kendilerini yalnız hissetmemeleri için 'ben de varım' dedim ve inanıyorum ki ben ve derneğimizde bulunan kadınlar diğer kadınların da sesi olacak" diyor.